

Izhaja vsak dan zjutraj razven v ponedeljkih in dnevih po praznikih. Posamezna številka Din 1⁰⁰., tanskoletne 2⁰⁰.; mesečna naročnina Din 20⁰⁰., za tujino 30⁰⁰., Uredništvo v Ljubljani, Gregorčičeva 23. Telefon uredništva 80-70, 80-69 in 30-71

Jugoslovan

Rekopisov ne vračama. Oglas po tarifi in dogovoru.

Uprava

v Ljubljani, Gradišče 4, tel. 30-68. Podružnica v Mariboru, Alek-sandrova cesta št. 24, tel. 29-60. V Celju: Slomškov trg 4. Pošt. šek. rač. Ljubljana 15.621.

Št. 162

Ljubljana, petek, dne 17. julija 1931

Leto II.

Egiptovski minister za vnane zadeve Fattah Jehiah-paša v Berlinu

V torek se je pripeljal Fattah Jehiah-paša (na levi) v Berlin, kjer ga je pozdravil egiptovski poslanik v Berlinu Hassan Nashat-paša (na desni).

Francoski narodni praznik

Pariz, 16. julija. AA. Na francoski narodni praznik je bila v Parizu velika vojaška parada. Mnoge čete so nastopile v starih vojaških krogih. Navdušenje je bilo ogromno. Čeprav je bilo vreme deževno, so bili na vseh trgih plesi.

Na Poljskem je vse mirno

Varšava, 16. julija. AA. Promet na poljskih borzah je bil te dni popolnoma normalen. Kurzi efektov so ostali na isti višini, kakor prošli teden. Tudi na tujih borzah ni bistvene spremembe. Ker je kurz zlota v New Yorku le neznatno poskočil na 8'929 za dolar, medtem ko je bil v torek 8'927, in se je v Londonu dvignil s 43'39 na 43'37, se vidi, kako stalna je poljska valuta.

Varšava, 16. julija. AA. Pat poroča: Poljske banke v Gdanskem so objavile, da zanje ni nikakega povoda, da bi prostore zaprle, kakor so to storile nemške banke v Gdanskem zaradi svojih zvez s bankami v Nemčiji. Ta objava je napravila na Poljskem velik vtis.

Avstrija hoče ostati mirna

Dunaj, 16. julija. AA. Ministrski svet je včeraj po posvetovanju z avstrijskimi strokovnjaki in bankirji sprejel sklep, v katerem pravi, da ni povoda, da bi Avstrija izdala podobne ukrepe kakor Nemčija.

Fašisti proti »katoliški akciji«

Trst, 16. julija. n. Tajnik fašistovske stranke v tržaški pokrajini Perusino je izdal naredbi, da morajo vsi člani fašistovske stranke, ki so istočasno člani »katoliške akcije«, iz nje izstopiti in to v tajništvu stranke dokazati s kopijami svojih pism, s katerimi so se odpo-vedali članstvu »katoliške akcije«.

Propaganda za »nedeljivo« Ogrsko...

London, 16. julija. AA. V Harbourgraceu na Novofundlandskem sta madjarska letalca kapetan Endres in poročnik Magyar startala za prekoceanski polet do Budimpešte. S tem poletom skušajo Madjari opozoriti svet na veliko krivico, ki so baje pretrpeli s trianonsko mirovno pogodbo. Znani prijatelj Madjarov in pri- staš revizije trianonskega miru je razpisal 2000 funtov sterlingov nagrade za onega letalca, ki bi srečno dovršil ta polet. Letalo nosi ime »Pravica za Madjarsko«. Leti lahko z hitrostjo 150 milj na uro. Če se polet posreči, prispeta letalca že nocoj v Budimpešto.

Letalca sta zašla pri startu v oblake, ki pokrivalo skoraj ves Atlantski ocean. Vremenski strokovnjak iz New Yorka pravi, da so vetrovi ugodni in da ne bo viharnega vremena.

Gandhi pri indijskem podkralju

Bombaj, 16. julija. AA. Gandhi je posetil v Simli indijskega podkralja lorda Willingdona. Podkralj ga je vprašal, ali vzame s seboj na indijsko konferenco kaj svetovalec. Gandhi je odgovoril, da je njegov svetovalec Bog.

Letalo s protifašističnimi letaki

Pariz, 16. julija. AA. Na Bastiji na Korziki so našli pokvarjen aeroplan. Oblastvo je letalo zaplenilo. Na letalu je bilo več s protifašističnimi letaki.

Konferenca v Londonu o položaju v Nemčiji

Anglija in Amerika za pomoč Nemčiji — Velika konferenca v Londonu — Amerika pozdravlja konferenco — Nemčija je plačala svoje zapadle obveznosti — Nove zasilne finančne odredbe v Nemčiji

London, 16. julija. AA. Angleški ministri so snoči obširno razpravljali o gospodarskem položaju v Nemčiji. Opolnoči je objavilo zunanje ministrstvo komunike, ki pravi, da je angleška vlada povabila glavne države na konferenco, ki bo v ponedeljek v Londonu.

Komunike je te-le vsebine:

»Angleška vlada je mnenja, da je potrebno takojšnje sklicanje konference, ki je bila predvidena, ko je bil povabljen na konferenco odbor strokovnjakov. Angleška vlada želi, naj se konferenca sestane v ponedeljek ob 6. popoldne v Londonu. Odbor strokovnjakov prispe v London že v petek in bo takoj na razpolago ministrom. Na konferenco so povabili Belgijo, Francijo, Nemčijo, Italijo, Japonsko in Združene države.«

Angleška je že dalje časa poudarjala potrebo odkritosrčne razprave o položaju v nemški državi. Naloga konference strokovnjakov je, da razpravlja o vprašanjih, ki so v zvezi z dejstvom, da je Francija sprejela Hooverov predlog. Predlagana konferenca ministrov bo pa imela obširnejše polje. Angleška vlada upa, da bodo Združene države pozdravile njen predlog in da bo konferenca nekoliko olajšala sedanji težki položaj.

Ameriški listi pozdravljajo konferenco

New York, 16. julija. AA. Sklep angleške vlade, da skliče v London konferenco zunanjih ministrov in ne samo strokovnjakov držav, prizadetih z Youngovim načrtom, tukajšnji listi ugodno komentirajo. »New York Herald Tribune« piše, da bo ta konferenca brez dvoma olajšala zblizanje med Francijo in Nemčijo. Ameriške Združene države pošljejo nanjo samo opazovalca, ki bo najbrže Stimson. Predsednik Hoover je še vedno mnenja, da se mednarodna podpora Nemčiji more dovoliti samo na podlagi sporazuma evropskih držav.

Nemško odposlanstvo v Londonu

Berlin, 16. julija. AA. Včeraj je odpotovalo v London odposlanstvo, ki obstaja iz 4 delegatov. V Londonu se bodo udeležili konference o tehnični izvedbi Hooverovega načrta. Najvažnejše vprašanje na tej konferenci bo vprašanje blagovnih dobav.

»Times« svaré Francijo

»Times« so objavile članek, kjer pravijo, da je nujno potrebna obnova medsebojnega zaupanja. To se lahko doseže tudi sedaj, ko se je že začel vihar, toda le pod pogojem, da bo Francija opustila svoje politične pomisleke in odkritosrčno sodelovala z Anglijo in z Združenimi državami pri delu za rešitev nemške valute. Nemčija je oproščena za enkrat vseh reparacijskih bremen. Njen gospodarski položaj je trdnjši, kakor je bil za časa inflacije. Industrija je zdrava, trgovinska bilanca je ugodna in po zaslugi Brüningove energetske politike je nemški državni proračun v ravnotežju. List očita dalje francoski vladi, da je nepomirljiva in odgovorna za poslabšanje sedanje krize. List poziva francosko vlado, naj pomisli, ali ne bi polom Nemčije škodoval tudi njenim srednjeevropskim zaveznikom. Jasno mora biti Lavalu in njegovim dalekovidnejšim kolegom, da bi Francija s polomom Nemčije veliko več izgubila kot pa pridobila. List končno upa, da bodo pariški razgovori uspeli in poudarja z zadovoljstvom dejstvo angleško-ameriškega sodelovanja.

Še ni prepozno!

London, 16. julija. AA. Odlični ekonomist in ravnatelj Angleške banke sir Basil Blackett je govoril snoči po radiju o položaju v Nemčiji. Dejal je, da ni prepozno, da se reši situacija. Končno je poudaril, da bo le takojšnja akcija vseh osrednjih bank in vlad obnovila zaupanje, ki je pogoj za mirni razvoj dvajsetega stoletja.

Potovanja državnikov

London, 16. julija. AA. Komunike je poročal, da odpotujeta ministrski predsednik Macdonald in zunanji minister Henderson v Berlin. Vendar bodo morali program poseta nekoliko izpremeniti, ker se pogajanja med Londonom in Parizom nadaljujejo. Henderson je še vedno v francoski prestolnici in razpravlja s francoskimi ministri. Iz Berlina poročajo, da je angleško povabilo na konferenco v Londonu vzbudilo v Nemčiji novo upanje. Ni izključeno, da odpotujeta nemški kancelar Brüning in zunanji minister Curtius še nocoj iz Berlina v Pariz, odkoder odpotujeta jutri v London.

Angleška banka je trdna

Angleška banka ni izpremenila obrestne mere, ki ostaja še nadalje pri 2%¹/₂.

Nemci so plačali!

Berlin, 16. julija. AA. Nemška narodna banka je objavila, da je bil sto milijonski kredit v dolarjih, ki je zapadel 16. julija in ki so ga dovolile mednarodne novčanične banke in banka za mednarodna plačila, podaljšan za 3 mesece do oktobra.

Pariz, 16. julija. AA. Ministrski predsednik Laval je snoči sporočil, da je Nemčija plačala 22.550.000 funtov sterlingov na račun brezpogojnih reparacij. Po sporazumu z banko za mednarodna izplačila so vrnil Nemčiji ta denar v obliki posojila.

Berlin, 16. julija. AA. Državna vlada je plačala 15. julija banki za mednarodna plačila mesečni obrok neodložljivih reparacij. Banka je ta znesek takoj izročila nemškim državnim železnicam. Nemčija je s tem izvršila prvo plačilo po Hooverovem načrtu.

Bojazen na borzah

London, 16. julija. AA. Skoraj vse države mobilizirajo svoje zlate zaloge, da se pripravijo na eventuelne posledice nemške gospodarske krize. Prvič po uvedbi zlatega standarda je funt sterling te dni tako padel, da se že izplača prodaja zlata v inozemstvo. Da reši marko, je nemška državna banka zvišala obrestno mero do neverjetne višine. Gospodarski krogi gledajo s skrbjo na razvoj gospodarske krize v Nemčiji. Nemške banke odprejo svoje blagajne danes. Vlada bo najbrže s strogiimi odredbami preprečila dvig vlog.

Nove zasilne odredbe v Nemčiji

Berlin, 16. julija. AA. Vlada je snoči izdala nove zasilne odredbe. Banke smejo

od 16. do 18. julija izplačevati v gotovini zneske za mezde in plače, za brezposelnostne podpore, za socialne dajatve, za zavarovanja, za davke in za javne dajatve. Terminski posli v inozemskih plačilnih sredstvih so prepovedani. Inozemska plačilna sredstva in terjatve v inozemski valuti dobavlja in oddaja samo narodna banka. Nadalje je vlada prepovedala, da se objavljajo cene o inozemskih plačilnih sredstvih, o državni marki in o vrednostnih papirjih.

Hindenburg zopet v Berlinu

Berlin, 16. julija. AA. Državni predsednik Hindenburg se je včeraj vrnil v Berlin. Počitnice je prebil na svojem posestvu Neudeck na vzhodnem Pruskem. Opolnoči ga je obiskal državni kancelar in mu poročal o gospodarskem in političnem položaju.

Guverner nemške narodne banke pred ostavko?

Berlin, 16. julija. AA. Guverner nemške narodne banke dr. Luther je po poročilu informiranih krogov podal ostavko. Na njegovo mesto bo imenovan dr. Schacht. Vest uradno še ni potrjena.

Značilen nemški glas.

Praga, 16. julija. AA. Organ nemške socialne demokracije prinaša članek, ki razpravlja o položaju v Nemčiji, nastalem zaradi finančne krize. Clankar pravi, da Francija kot zmagovila država postavlja pogoje Berlina in Dunaju. Berlinu in Dunaju ni bilo treba začeti akcije za sklenitev carinske unije, saj so morali vedeti, da v nekaj mesecih ne bodo več mogli izpolniti svojih obvez, in so njihove razmere take, da ne morejo ničesar storiti brez zunanje podpore. Brüning in Curtius sta vedela, da kakšnem položaju je Nemčija, vedela sta, da bosta morala prositi za moratorij. Navzlic temu sta šla v boj, ki ga morata izgubiti, ker sta preslaba. Nemčija je vodila vojaško politiko v nasprotju z mednarodnimi pogodbami, gradila je bojne ladje in tako dala tehten in upravičen povod francoskim zahtevam. Zdaj pa ji nič drugega ne ostane, kakor da prosi inozemstvo za pomoč.

Italija in nove razmere v Bolgariji

Fašistovski tisk očita prejšnji vladi velike napake

Rim, 16. julija. n. »Giornale d'Italia«, »Popolo di Roma« in »Popolo di Trieste« so objavili danes prvi komentar k poslednjim bolgarskim dogodkom. Ljapčevu očitajo, da je zagrešil velike napake. Bolgarijo tlači velika finančna in gospodarska kriza in to je znala opozicija z Malinovom na čelu izriniti. Tako je prišlo do prevrata bolgarskih notranjih razmer. Listi opozarjajo Malinova, naj pazi, da se levičarske struje ne bodo preveč razmahnile in naj pazi še prav posebej, da se ne bo v svoji zunanji politiki naslonila na one, ki so jo pripravile do neuilske katastrofe. Širijo

se glasovi, tako so fašistovski listi ugovarjali, da išče Bolgarija opore pri Franciji in Angliji. Sporazum s Parizom naj bi jih zblizal z Romunijo in Jugoslavijo, pogodba z Anglijo pa naj bi jim odprla vrata v Grčijo. Prav iste namene je imel Stambulj-ski. Malinov in njegova vlada morajo vedeti, da je Italija Bolgariji najbolj priateljska in tudi najbolj potrebna. Zaradi tega ne sme iskati zaščite Male antante. Če pa računa na pomoč Francije, Velike Britanije in Društva narodov, naj ve, da je Italija ona, ki ji bo lahko najbolj pomagala.

Strah ima velike oči

Fašistovski list o prevratnih načrtih italijanskih emigrantov

Rim, 16. julija. v. V zvezi s kampanjo fašistovskega tiska proti papeževi encikliki je objavilo korporacijsko glasilo »Lavoro Fascista« dalje poročilo o prevratnih načrtih, ki jih je baje sestavil in nameraval izvesti voditelj bivše italijanske ljudske stranke don Sturzo, ki živi sedaj kot emigrant v Londonu. List pravi, da je sestavljal načrt pred 4 meseci v sporazumu z voditelji katoliške akcije in vatikanskega državnega podtajnika msgr. Pizzarda. Z njihovim dovoljenjem je potoval v Pariz in sklenil z voditelji tamkajšnjih emigrantov zadeven sporazum.

Don Sturzo se je s Filipom Turatijem, Trevesom in Modiglianijem baje domenil o sestavi desničarsko - socialistične in ljudske vlade v Rimu pod pogojem, da se socialisti obvežejo, da bodo spoštovali vse pogodbe, ki so bile sklenjene med Vatikanom in Italijo za časa fašističnega režima. Pre-

vrat naj bi socialisti in liberalci pripravljali v inozemstvu, »katoliška akcija« pa v Italiji sami.

Msgr. Pizzardo, papežev zastopnik pri katoliški akciji, je baje ta don Sturzo načrt podpiral zaradi tega, ker je nameraval na ta način podpreti svojo kandidacijo za kardinalnega državnega tajnika pri Vatikanu. Sedanjemu državnemu tajniku kardinalu Pacelli je, kakor zatrjuje »Lavoro Fascista«, nasprotoval prevratnim načrtom. Že takoj spočetka se je nameraval umakniti iz političnega življenja. V zadnjih dneh je ponovno prošil papeža, naj mu odvzame tajniške funkcije in ga postavi za knezoškofa v Firencih.

Polet okrog Italije

Rim, 16. julija. AA. Jutri ob 5. zjutraj se bo pričel polet okrog Italije. Tekme se bo udeležilo 37 letal. Prva etapa bo iz Rima do Palermo.

Potrebno razčiščenje

Črni dnevi, ki jih preživlja Nemčija, od kar ji je bil dovoljen moratorij, imajo na sebi vse znake usodnega razpotja. Kakor posameznik tako prihajajo tudi celi narodi v svoji zgodovini v položaj, ko ne morejo več po prejšnji poti dalje, ko se morajo odločiti: ali na desno ali na levo.

Kakšna je bila dosedanja pot Nemčije, je splošno znano. To je bila pot, ki je dovela do sedanje katastrofe. Če jo hočemo označiti z evropskega stališča, je bila to pot konstantnega, sistematičnega in nepopolnopravnega odpora proti mirovnim pogodbam in proti novemu položaju, ki je nastal v Evropi kot logična posledica ne samo poraza Nemčije na bojnem polju, temveč tudi kot postulat naravnih aspiracij do tedaj tlačanih narodov. Ista Nemčija, ki je padla na bojnem polju pred kolena zavezniških držav, da prepreči svojo totalno katastrofo, je uporabila vseh trinajst povojnih let samo za en cilj: da napravi zmago zavezniškov iluzorno, da sabotira mirovne pogodbe, da — z eno besedo — da izbrše svoj poraz iz zgodovine Evrope!

Poraz, kakršnega je doživela Nemčija, pa ni zapisan v zgodovini narodov z nekako kredo, kakor stavek na šolski tabli, ki se da po volji zbrisati z gobo, temveč je bil ta dogodek začetek s potoki krvi in z milijoni mrtvih. Nemčija je kljub temu mislila, da ima tako čudovito gobo, s katero bo odločilne dogodke iz l. 1914—18 po svoji volji izbrisala iz zgodovine. Kakor da je imela Nemčija za slučaj svoje zmage v načrtu sama dejanja usmiljenja za premagane države, ni prenehala ves povojni čas kričati, da so obveze, ki ji jih nalagajo mirovne pogodbe, krivične, krivične dajatve, krivične naravne meje novih nacionalnih držav — z eno besedo: ves njen poraz le ena ogromna krivica. Ta krivica naj bi se popravila in Nemčija naj bi uživala položaj, kakor da bi se v l. 1914—18 ne bilo sploh nič zgodilo.

Taka bila je ilna ideja vse nemške povojne politike vseh njans. In jasno je, da je bila ta ideja blazna. Ker pa je bila blazna temeljna in vodilna ideja, ni moglo biti drugačne naravnosti njeno izvajanje v podrobnostih.

Toda ne samo agitacija proti mirovnim pogodbam in revanšne parade vseh vrst, temveč tudi gospodarska in finančna politika celotne države je bila udarjena s to blaznostjo. Tam, kjer bi bil v prvi vrsti na mestu princip najstrožje šče, je, v poraženih državah, se je košatila nepojmljiva razsipnost in nesmotrenost. Tam, kjer bi bila na mestu največja mirnost in hladnokrvnost — to je zopet v poraženih državah — tam se ni samo trpela, temveč tudi uradno podpihovala brezstanna hujskarijska inih elementov, netil se je in stalno podpihoval oženj nemira, nestalnosti in razdraženosti, kar je bilo vse prej nego v skladu s tili hvalisano nemško resnostjo in adaptacijsko sposobnostjo.

Vse je šlo po tej poti dalje, dokler ni bil mera polna. A ta je polna sedaj. V hipu, ko mora ves svet doprinsati težke žrtve, da reši Nemčijo od popolne propasti, v istem hipu daje ista Nemčija nedvoumen dokaz, da se na usodnem razpotju nikakor ne namerava odločiti za pravo pot miru in sodelovanja med narodi, temveč da hoče dalje vztrajati pri dosedanjih politiki revanšnih in avanturnih smernic.

Poleg moratorija za reparacije je potrebno Nemčiji za zdravitev njenega gospodarstva ogromno posojilo. Strokovnjaki cenijo tozadevno potrebo na 500 milijonov dolarjev. Jasno pa je, da se ji more nuditi tako odromna pomoč le z združenimi gospodarskimi močmi vseh poglavitnih držav, pri čemer bi igrala Francija seveda glavno vlogo. Francija se je izjavila pripravljena za sodelovanje pri taki mednarodni pomožni akciji v prid Nemčiji pod pogojem, da se Nemčija definitivno odpove svojim aspiracijam po spremembi mirovnih pogodb, da se odpove carinski uniji z Avstrijo in da izjavi, da smatra tudi svojo mejo s Poljsko za definitivno. Ti in še nekateri drugi pogoji so takolimenovane politične garancije, ki se zahtevajo od Nemčije.

Nemška vlada je vse te pogoje gladko odklonila in s tem odklonila tudi vsako politiko iskrenega sodelovanja, ob kateri edino bi se mogla ne samo Nemčija, temveč tudi vsa Evropa in ves svet politično ustaliti in gospodarski obnoviti. Toda Francija, ki je bila vedno prizanesljiva in popustljiva, je v tej točki neomajna. In s to svojo upravičeno neomajnostjo zopet koraka na čelu miru, kajti ohranitev miru je mogoča le na podlagi spoštovanja mirovnih pogodb.

To njeno postopanje pa ni le v interesu miru, temveč je tudi visoko moralno. Tudi splošna remoralizacija Evrope in sveta zahteva, da se napravi nemškimi revanšnimi hujskarijam in vojnim zdražbarijam enkrat konec. Brez razčiščenja položaja v tem pogledu ni miru in tem manj še razorožitve.

Za vso miroljubno Evropo je torej velika sreča, da ima Francija odločnost in tudi sredstva, da to prepotrebno razčiščenje eventualno tudi izsili.

Za razširjenje ljubljanske bolnišnice

Komisija je ugotovila dosedanje stanje in določila še potrebne zgradbe — Zaradi visokih stroškov bodo bolnišnico razširili postopoma

Pod predsedstvom pomočnika g. dr. Pirkmajerja Otona je poslovala v dneh 9., 10. in 11. julija 1931 ob prisotnosti delegata ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje g. dr. Milovanovića Vojislava v Ljubljani komisija, ki je ugotovila gradbeni program za razširjenje občne državne bolnišnice v Ljubljani, bolnišnice za ženske bolezni v Ljubljani in bolnišnice za duševne bolezni na Studencu. Po lokalnem ogledu in na osnovi referatov predstavnikov bolnišnic je komisija ugotovila, da bi bil za le-te zavode neobhodno potreben sledeči gradbeni program:

- A) Za občno državno bolnico v Ljubljani:
 1. Zgradba novega kirurškega oddelka za 300 bolnikov; po zgraditvi novega oddelka bi se sedanji kirurški oddelki porabil za otorinolaringologijo, urologijo in ortopedijo.
 2. Zgradba oddelka za prsne bolezni za 200 bolnikov.
 3. Povečanje infekcijskega oddelka za kapaciteto 115 postelj.
 4. Povečanje dermatološkega oddelka.
 5. Zgradba stanovanjskega poslopja za pomožne zdravnike in strežniško osebje.
 6. Zgradba gospodarskega poslopja na zemljišču ob Kodeljevi cesti.
 7. Zgraditev centralne pralnice na istem zemljišču.
 8. Povečanje kuhinje v bolnišnici.

9. Povečanje upravnega poslopja v svrhu razširitve sprejemnega urada.

10. Adaptacija višje ledenice, ki se preuredi za delavnico.

11. Nabava novega parnega kotla.

12. Zgradba mostiča preko Ljubljanice radi zveze z novimi paviljoni na kupljenem zemljišču ob Poljanskem nasipu.

B) Pri bolnišnici za duševne bolezni na Studencu:

1. Instalacija nove centralne kurjave.
2. Zgraditev kopalnic pri obeh dvanadstropnih poslopih za mirne umobolne.
3. Prizidki pri obeh oddelkih za nemirne umobolne na Studencu v svrhu pridobitve do 100 novih bolniških postelj.
4. Zgradba novega enonadstropnega paviljona za imovitejšje plačujoče bolnike za 80 bolnikov ter
5. Nakup zemljišča za razširjenje bolnice za duševne bolezni na Studencu.

C) Pri bolnišnici za ženske bolezni v Ljubljani:

Dvig sedanjega poslopja ženske bolnišnice za eno nadstropje.

Za izvedbo navedenega minimalnega programa v vseh teh zavodih bi bila potrebna okrogla vsota 72.000.000 Din. Umljivo je, da je z ozirom na vladajoče gospodarske prilike izvršitev tega gradbenega programa, četudi obsega le nujna in neodložljiva dela, mogoča le postopoma v več etapah.

Protifašistovski atentat na Krasu

Neznanci ranili miličnika v bližini St. Petra

Trst, 16. julija. v. Blizu Boljunca pri St. Petru na Krasu so neznanci napadli dva fašistovska miličnika, ki sta vršila stražniško službo na cesti med Kosano in Ribnico. Neznanci so streljali nanju zvečer okrog 10. ure z griča prav nad krajem, kjer se stekata šentpeterska in vremska cesta v eno, ki vodi nato proti Ribnici in Ilirski Bistrici. Fašist Viviani je padel težko ranjen z izstrelki iz lovske puške. Njegov tovariš ga je odnesel do bližnjih hiš in nato s pomočjo kmetov v St. Peter, kjer je alarmiral karabinerje in fašiste. Viviani je odpeljal v tržaško bolnico. Karabinerji in fašisti iz St. Petra in Postojne pa so takoj začeli preiskovati okolico. S pomočjo policijskih psov so našli sledove, neznanih napadalcev pa še niso prišli.

Določbe za odkup žita

Beograd, 16. julija. AA. Kmetijski minister je izdal preko banskih uprav odredbo, po kateri se morajo vse občine, v katerih se vrši odkup cereali, oskrbeti s Seperovimi tehtnicami (za hl teže) in s tehtnicami z utežmi. Vse občine so obvezane, da pri odkupu pšenice pomagajo pri ugotavljanju njene kakovosti. Z zakonom z dne 5. julija določena cena pšenice znaša 160 Din za 100 kg za težo 78% z dvema % višnjeve. Če je pšenica lažja od 2 hl teže in če ima več višnjeve, kakor je predpisano, sme kupec odkloniti a) za vsako stopnjo manjše hektoliterske teže 1 kg na 100 kg pšenice, in b) za vsak odstotek višnjeve več 1 kg na 100 kg pšenice.

Velike važnosti je za pridelovalca in za kupca (zadrugo in trgovce), da se pri ugotavljanju kakovosti pšenice in njene čistine ravnata čim natančneje. S pravilno ugotovitvijo kakovosti bo mogoče ogniti se vsem sporom in nesporazumljenjem med prodajalci in kupci. Ugotavljanje kakovosti pa se vrši najbolje s Seperovimi tehtnicami. Te tehtnice so ugodno lahko naroče pri Privilegirani izvozniki družbi v Beogradu, ki daje o njih tudi vse informacije.

Vrednost izvoza divjačine iz naše države

Beograd, 16. julija. AA. Po statistiki, ki jo je objavilo beograjsko lovsko društvo, se je lani izvozilo iz naše države 5.559 kg zajcev v vrednosti 193.108 Din, 4.426 kg ostale manjše divjačine v vrednosti 107.236 Din, 30.144 kg jelenov in ostale velike divjačine v vrednosti 419.606 Din, 603.212 kg nepredelane kože divjačine v vrednosti 12.352.018 Din, 506 kg boljše divjačine v vrednosti 524.070 Din, 62 kg krzna v vrednosti 50.052 Din — skupno je torej znašal izvoz divjačine in kože leta 1930. 15.961.963 Din ali 18% celokupnega izvoza iz naše države v lanskem letu.

Beograjski proces

Beograd, 16. julija. I. Danes ob pol 8. dopoldne se je nadaljevala razprava pred državnim sodiščem. Predsednik Arnerić je podal besedo braniteljem obtoženih, ki so govorili do odmoru. Po odmoru je zastopnik privatne obtožbe dr. Živković utemeljeval svojo odškodninsko zahtevo. Potem je predsednik dal še zadnjo besedo obtožencem. Od teh je Ljevaković starejši izjavil: Kriv sem, vendar ne toliko, kakor me obtožba dolži. Ljevaković mlajši se pridružuje obrambi in prosi sodišče, da ga oprosti. Rosić pravi, da nima ničesar povedati. Terihaj pravi: Gospodje sodniki, nedolžen sem prišel na zatožni klop in prosim sodišče, da me oprosti. Šaub izjavlja, da se je pri razpravi dokazalo, da ni kriv, zato prosi sodišče, da ga oprosti. Gjelič pravi, da se pridružuje izjavljanju obrambe. Kar je naredil, je naredil samo iz radovednosti, ker se mu je Ljevaković starejši zdel interesanten. Drugi obtoženci izjavljajo, da se pridružujejo obrambi. Nato je predsednik zaključil razpravo, prej pa je še sporočil, da bo razsodba razglašena 23. t. m. ob 10. dopoldne.

Maksimalne cene za kruh v Romuniji

Bukarešta, 16. julija. n. Vlada je določila maksimalne cene kruhu, in sicer 5 odnosno 7 lejev za kg.

Za razstavo v Bari-ju

Beograd, 16. julija. AA. Trgovinski ataše italijanskega poslanstva nas prosi, da tole objavimo:

Uprava vzhodnega sejma, ki se bo vršil od 6. do 21. septembra t. l. v Bari-ju, daje brezplačno na razpolago jugoslovanskim trgovcem in industrijcem, ki se udeležijo tega sejma, paviljon 100 m² v razstavljalnih prostorih. Seveda je ta paviljon kakor vsi ostali popolnoma opremljen.

Proces proti atentatorjem na albanskega kralja

Dunaj, 16. julija. d. Danes je bila objavljena obtožnica proti atentatorjem na albanskega kralja Ahmeda Zogua, Ndok-u Geloshi-ju in Aziz-u Zami-u. Obtožnica obdoljuje Ndoka Geloshija zločina umora na adjutantu kralja Zogua, Topolaju, Aziza Zamia pa zločina poskušane umora in sokrvice na umoru. Državni tožilec zahteva, da se razprava vrši pred sodiščem v Riedu, češ da je nevarnost, da bi obtožence napadli. Branitelji pa zahtevajo, naj se razprava vrši na Dunaju, češ da je tu več možnosti za varnostne ukrepe. To vprašanje še ni odločeno.

Veliki nalivi v Angliji

London, 16. julija. AA. V Angliji so veliki nalivi. V Londonu je deževalo neprenehoma 24 ur, česar ne pomni že več let. V Dublinu je vdrla voda v več krajih v kleti, da so morali poklicati gasilce.

Tujski promet v Sarajevu

Sarajevo, 16. julija. AA. Prvih šest mesecev t. l. je obiskalo Sarajevo 12.606 tujcev, to je 800 več kakor v istem času lanskega leta. Januarja je prišlo v Sarajevo 135 tujcev, februarja 1589, marca 1892, aprila 2354, maja 2935 in junija 2558.

Sedmo in osmo kolo šahovske olimpijade v Pragi

Praga, 16. julija. d. Izidi 7. kola šahovske olimpijade so li-je:

- Avstrija — Norveška 1½:1½ (1).
- Čehoslovaška — Italija 1½:1½ (2).
- Svedska — Amerika 1:2 (1).
- Madjarska — Holandija 1½:1½ (1).
- Poljska — Španija 2:1 (1).
- Jugoslavija — Litvanska 1½:1½ (1).
- Francija — Anglija 1½:1½ (1).
- Švica — Danska 2:1 (1).
- Vodi Poljska z 19 točkami in 1 visečo partijo, na drugem in tretjem mestu sta Amerika in Anglija s 17 (3) točkami. Od posameznih izidov naj se omeni senzacionalna zmaga Litvanca Mikemasa nad jugoslovanskim velemejstrom dr. Vidmarjem.

8. kolo:

- Poljska — Rumunija 2½:½ (1).
- Amerika — Jugoslavija 1½:1½ (1).
- Svedska — Norveška 2:1 (1).
- Danska — Španija 3:1.
- Nemčija — Madjarska 2:1 (1).
- Anglija — Avstrija ½:½ (3).
- Francija — Italija 1:1 (2).
- Letonska — Švica 1½:1½ (1).
- Holandija — Čehoslovaška 1½:2½.

Sokolstvo

Sokolski nastop v Novem mestu

Nedeljska sokolska prireditev na telovadišču na Loku je prav lepo uspela. Izpred Sokolskega doma je odšla ob 15. sokolska povorka z godbo in praporci, spremljana od vojaštva novomeške garnizije. Povorko je občinstvo burno pozdravljalo. Na slavlje so prihitela vsa okoliška sokolska društva skoro polnoštevno. Obširno telovadišče je bilo polno Sokolu naklonjene publike.

Telovadni nastop je pričel točno ob pol 16. in ga je vodil nadvse požrtvovalni in marljivi načelnik brat Ljudevit Papež. Prva je prikoralala na telovadišče moška (16) in ženska (21) deca, ki so izvajali zelo lepo in dokaj skladno skupinske proste vaje in vaje z okrašenimi loki, kakor je deca (12) iz Mokronoga izvedla zelo dobro simbolične vaje. Strumnih korakov je prikoralak na telovadišče moški naraščaj (48), ki je proste vaje za zlet v Prago izvedel skoro brezhibno. Enako odlični je bil nastop ženskega naraščaja (26) s splitskimi prostimi vajami. Nato je ponovno nastopil moški naraščaj (36), ki je izvrstno izvedel vaje s palčami. Moška deca iz Toplice je izvedla vaje s puškami in žela zaslužno pohvalo občinstva. Člani novomeškega sokolskega okrožja so nato izvedli proste vaje za zlet v Splitu in 1. savezno prav dobro, le kritje bi moralo biti boljše. Igre ženske in moške dece so vzbudile obilo zabave in smeha. Nastop članic s kiji je bil odlični. Pri orodni telovadbi so bili zastopani vsi oddelki in želi burno pohvalo občinstva. Pri orodnih vajah je nastopila kmetijska sola (24 članov) iz Grma, ki je z dobro izvedenimi vajami zaključila telovadni nastop.

Zbrano Sokolstvo in občinstvo je nato v lepem in jednatem govoru pozdravil starosta notar brat Marinček, povdarjajoč pomen sokolskega dela v korist naroda in domovine. S pozdravom na prvega Sokola Nj. Vel. kralja in starosta SKJ prestolonaslednika Petra je zaključil svoj programatični govor, nakar je godbo zaigrala državno himno, ki jo je vse občinstvo stoje poslušalo.

Sokolski nastop je v vsakem pogledu sijajno uspel in izrekamo novomeškemu Sokolu naše iskrene čestitke. Zdravo! at.

Sokolsko društvo na Vrhniki

je priredilo preteklo nedeljo svoj letni nastop. Telovadišče je bilo okusno okrašeno. Ob pol 16. je koncertirala na telovadišču vrhnjska godba, pod vodstvom kapelnika g. Ulmana.

Točno ob 16. je prikoralo 11 članic, ki so izvajale proste vaje za leto 1924. brezhibno. Strumno je izvajala moška deca (29) proste vaje. Ženski naraščaj (8) je nastopil s prostimi vajami sicer dobro, a vsled malega številca nastopajočih je bilo opaziti neskladnost in netočnost v izvajanju gibov. Igre ženske dece z žogo so nudile premočno živahnost. — »Konjički« (8) so nudili lep užitek gledalcem. Pri orodni telovadbi je nastopila vrsta članov na drogu, moški naraščaj na bradli in članice na konju. Nastopili so samo domači telovadci in telovadkinje. Občinstvo se je divilo dobro izvedenim vajam. Istočasno je delala moška deca prevale in skoke črez vrh. Člani (15) so izvedli proste vaje zelo lepo in odlično. Zadivili pa so »drvarji, kosci in perice« moške in ženske dece (52). Mladina je bila deležna celo med državni posameznih gibov burnega odobravanja gledalcev. Prav tako efektno so nastopile članice Ljubljanskega Sokola (9) z »Rajalnimi plesji«. Vzorna vrsta članov je na drogu in bradli zaključila zelo uspešno javno telovadbo.

Po telovadbi se je razvila prijetna zabava. Med občinstvom, ki ga je bilo za Vrhniko izredno veliko, smo opazili tudi banovinskega šolskega nadzornika brata Rapeta. Pogrešili pa smo zastopnike občine, ki bi lahko pokazali malo več naklonjenosti društvu tudi s tem, da bi ga denarno podprli in mu tako pripomogli do čimhitrejšje postavitve lastne strehe.

Delavno Sokolsko društvo v Škocijanu

Škocijan, 10. julija. Mlad škocijanski Sokol sedaj že resno vrši svoje veliko delo. V vseh smereh je z zadovoljstvom opazil napredek in vedno bolj se veča njegov razmah. Članstva je čedalje več. Sokoli-telovadci prav pridno vadijo in trdno je upati, da se bodo začetniki razvili v dobre telovadce, kar sta pokazala javna nastopa v St. Jerneju ob razviti sokolskega prapora in v Mokronogu. Pri obeh prireditvah so tudi škocijanski Sokoli želi obće priznanje. Posebno mokronoškega nastopa se je udeležilo znatno število Sokolov-telovadcev in telovadkinj. Člani — dvanajststori — so sami nastopili s prostimi vajami in tako dobro rešili svoje naloge, da gledalci kar niso verovali, da so to škocijanski Sokoli, ampak so jih imeli za Novomeščane. Vsa nasprotovanja in vnela prizadevanja protivnikov onemogočiti in uničiti Sokola v Škocijanu, so se razblinila v nič. Sokoli so se pokazali dovolj močne in se niso zbal odkritega boja in težkega dela. Izšli so iz težav kot zmagovalci in so v močnem razvoju in z največjim veseljem in požrtvovalnim delom se marljivo škocijanski Sokol pripravlja za svoj prvi javni nastop. Mlado je to društvo, pred nekaj meseci je bilo obnovljeno, in vendar ponosno koraka po neuglajeni poti. V kratkem bodo dobili potrebno telovadno orodje in če bo šlo vse po sreči, bo imel Sokol v Škocijanu v nekaj letih svoj krov. Našega podeželskega ljudstva se polagoma prijemajo sokolske ideje in najzagrizenejši nasprotniki morajo spoznati, da je sokolsko delo idealno in za blagor vsega jugoslovanskega naroda.

VREMENSKA NAPOVED

Dunaj, 16. julija. d. Na jugu pretežno jasno, zmerno toplo in v prostih legah vetrovno.

Prva akademska konferenca v samostanu Kaleniču

Od 5. do 10. julija se je vršila v manastiru Kaleniču prva konferenca študentske sekcije Hrišćanske zajednice mladih ljudi v Beogradu, ki je le del velike svetovne organizacije Y. M. C. A. (Young men christian association).

Samostan Kalenič je cerkveno, zidano v prekrasnem starem srbskem stilu, leži v sruču Šumadije. Od najbližje postaje Čičevca na niški progi je še čez dve uri z avtom od njega. V zatísi, obdana z zelenim vencem okoli njih gozdičev, stoji cerkev še danes po tolikih burin stotletjih kot ena zadnjih prič slave carske Srbije. Kalenič je sezidal despot Stevan Visoki po kosovski bitki, ko je solnce velike srbske države že zahajalo. Ta moment je naglasil eden od predavateljev episkop Nikolaj, poudarjajoč, da je srbski narod kljub težkim časom sledil svojemu globokemu religioznemu čutu in ni zidal utrd, ampak božje hrame, ki so mu bili nato stoletja edino zavetišče.

V tem miljenju torej, polnem zgodovinskih reminiscenc, je potekala konferenca. Udeleženci, slušateljev raznih fakultet, je bilo okoli petnajst. Vodja poti je bil dr. Lowrie, ki so ga poslali iz New Yorka, da organizira pokret v naši državi. Predavatelj so bili: niški episkop Dositej, Nikolaj, episkop ohridski, znan po svoji ogromni delavnosti v pismu in besedi, ter dr. Radin, odvetnik v New Yorku, ki se sedaj mudi v naši državi.

Vsak dan je bilo eno predavanje, ki so mu sledili predlogi in svobodna diskusija. Oba episkopa sta obdelala zlasti problem odnosa današnje študenta napram društvu in religiji. Vladika Nikolaj je naglasil potrebo ustvarjanja samonikle, nacionalne kulture, kot jo je Srbija že imela v srednjem vku, in odklanjal imitiranje Zapada, ki nima v sebi ničesar rasnega, organskega in se izobliči le v smešnost.

Dr. Radin je najprej v kratkih potezah orisal današnje stanje v svetu. Kriza, v kateri se danes davi človeštvo, je najtežja od konca vojne. Ta kriza pa je poglavito kriza morale. Danes, ko so narodi tako tesno povezani med seboj, je potrebno, da vsak z vsem imočni pomaga v skupnem naporu za rešitev problemov, ki nas teže. Zato naj se tudi naši študenti po zgledu ameriških in drugih evropskih organizirajo v klube za mir in mednarodno prijateljstvo in to na univerzah, tako tudi na ostalih šolah. Rešitev človeštva leži v organizaciji dobrih ljudi in njih aktivnosti.

Razen razpravljanja teh specialnih vprašanj je konferenca izdelala še detajlni program dela za jesen. Sklenila je, da pojača propagando med študenti, zlasti potom predavanj, in da bo posvetila posebno pozornost veliki množici študentov, ki prihajajo z dežele v velemesto, ki jim je, vsaj v začetku, povsem tuje.

Udeleženci konference so, femajoč slovo od prijaznega arhimandrita Nikona in njegovih menihov, odhajali z zavestjo, da so v teh malo dnevih v staroslavem Kaleniču čuli in doživeli nekaj, kar jim ostane v svetlem spominu zav se dni.

Žalna svečanost ob odkritju spomenika bratu Maleju

Ljubljana, 17. julija. Sokol I. Tabor in »Odbor za postavitev spomenika br. Tonetu Maleju« odkrileta pokojnemu sokolskemu junaku, ki se je smrtno ponesrečil na mednarodni tekmi v Luksemburgu leta 1930, na njegovi gomili v Bohinjski Bistrici v nedeljo 19. t. m. ob pol 12. nagrobni spomenik.

Žalna svečanost ob priliki odkritja spomenika bo naslednja: Ob 11-10 odide izpred Sokolskega doma v Bohinjski Bistrici sprejeto z godbo Sokola I. in prapori na pokopališče. Točno ob pol 12. pričetek žalnih svečanosti: 1. godba Sokola I. zaigra koral; 2. govor načelnika Sokola I. brata Staneta Vidmarja in odkritje spomenika; 3. sokolski pevski zbor zapoje žalostinko »Vigred«; 4. govor staroste Sokola I. brata inž. Ladislava Bevc; 5. godba zaigra drugo žalostinko; 6. govor zastopnikov sokolskih žup in društev; 7. sokolski pevski zbor zapoje »Pomlad«; 8. godba zaigra zaključno žalostinko.

K žalni manifestaciji vabimo vsa sokolska društva iz bližnjih sokolskih žup. Članstvo naj se udeleži v čim večjem številu v krogih in s prapori žalne manifestacije. Vožnja polovična.

Sokol I. pričakuje, da bo udeležba pri svečanosti čim večja, da tako izkažemo čast nepozabnemu bratu Maleju, ki je za veličino sokolske ideje žrtvoval svoje mlado življenje. Slava spominu nepozabnega brata Maleja!

Boj proti jetiki v rudarskih revirjih

Zagorje, v. juliju. Iz objavljenih statističnih podatkov OUZD bi bila ekspoziura v Zagorju na tretjem mestu. Če pa povemo še, da je poleg onih delavcev, ki so zavarovani pri Okrožnem uradu, še Bratovska skladnica, ki ima zavarovane vse rudarske delavce, bi mogli trditi, da je baš v tem predelu in na teritoriju te ekspoziure, ki obsega tudi Trbovlje in Hrastnik, največ socialne bede in tudi največ tuberkuloznih obolenj. Da pa bo stvar vsem bolj jasna, bomo govorili o tuberkulozi v revirjih. Prvi in ne najmanjši vzrok je beda, v sedanjem času smemo trditi lakota, ki se je pričela z omejitvijo obratovanja v rudniku. Pojdite samo po revirjih, po kolonijah naših rudarjev v Trbovljah, Zagorju in Hrastniku, pa bo takoj jasno, da je baš v revirjih največje leglo tuberkuloze, ki je nastala zaradi bede, skrajno slabih stanovanjskih prilik. Mimogrede naj omenimo, da ni nič izrednega, če v eni in isti sobi ležita po dve in tudi več družin. Neizodostna je tudi izolacija na tuberkulozi obolenih oseb.

Skrajno slabo plačan industrijski delavec pri kateremkoli podjetju v revirjih oboli n. pr. za

tuberkulozo. Ima številno družino. Če ostane v domači oskrbi je nevarnost, da okuži tudi okolico, ako pa gre v bolnico ali pa zdravilišče, je družina pahnjena v še večje pomanjkanje, ker prejema z oddajo poglavarja družine v bolnico — le polovico hranarine. Ne preostaja torej drugega, kakor da žena išče zaposlitve in ako je toliko srečna, da zaposlitev najde, je s tem že zapostavila svoje otroke, kajti sedaj tekajo brez nadzorstva po kolonijah, sestradi, bosi in napol gol in se lahko okužijo, ker so brez nadzorstva.

Mnogo se sedaj še da pomagati, da se širjenje te bolezni omeji, pri tem pa je potrebno, da se v boj proti tuberkulozi pritegne kar največ prebivalstva in se ga v boju proti tuberkulozi pouči, kar je mogoče v okviru že ustanovljenih protituberkuloznih lig. Poleg tega pa je potrebna pažnja industrijskim obratom in njih higijeni, kakor tudi plačam delavstva, ki so take, da bi mogel živeti o njih samo oni, ki

159 delavcev je v Trbovljah zopet ob delo

Podjetje Dukić je odpustilo tretjino delavcev na dnevnem kopu Dobrni

Trbovlje, 16. julija. Včeraj je podjetje Ing. Dukić in drug, ki ima v najemu od Trboveljske premogokopne družbe kop Dobrno, odpovedalo 159 delavcem delo. Podjetje je doslej zaposlevalo večinoma sezonske delavce iz Prekmurja in Savske banovine, precej pa je bilo tudi domačinov, ki so bili svoječasno, ko je podjetje prevzelo dnevni kop od rudnika, prestavljeni k podjetju. To so profesionalni rudarji in drugi tehniški delavci. Redukcija je sedaj zadela tudi precej teh, ki sedaj upajo, da bodo pri rudniku sprejeti nazaj v delo. Čim je županstvo zaznalo za redukcijo, je takoj posredovalo, da bi se delo ne odpovedalo domačinom, marveč, če je že redukcija absolutno potrebna, vsaj takim, ki imajo bodisi kaka mala posestva ali pa sezon-

Dva občna zbora naših gostilničarjev

Ljubljana, 16. julija. Popoldne ob 15. se je vršil na gostilniškem vrtu Frana Kavčiča na Privozu občni zbor Zadruga hotelirjev, gostilničarjev, kavarnarjev, izkuharjev in žganjetočnikov v Ljubljani. Občni zbor je otvoril predsednik Kavčič, ki se je spominjal umrlih članov v preteklem letu in je nato govoril o slavnostih odkritju spomenika kralju Petru Osvoboditelju v dnevi 6., 7. in 8. septembra. Za te dni je pričakovali ogromnega števila tujcev in domačinov in se imajo storiti glede prehranjevalne akcije in prenočišč posebno važni ukrepi, da bo ljubljansko gostilničarstvo vzorno na svojem mestu.

Tajnik Pintar je prebral zapisnik zadnjega občnega zbora, nakar se je po kratki debati priglasi k besedi tajnik zbornice TOI dr. Pretuar. Poudaril je, naj bi članstvo posvečalo občni zborom Zadruga hotelirjev in gostilničarjev večjo pozornost. Na dnevnem redu naj bi bila predvsem pereča gospodarska vprašanja. Eno takih bi bilo, kako povečati naš tujski promet, od katerega ima doberšen del dohodkov naše gostilničarstvo.

Občinski svetnik Dachs se je prav tako, kakor predsednik Kavčič, zahvalil dr. Pretuarju za pobudne besede in je nato razglabljal o tem, zakaj ni več med gostilničarji onega zanimanja za tujski promet, kot bi si ga bilo želeli. Krive so predvsem neznosne davčije.

G. Tome se je pridružil izvajanjem občinskega svetnika Dachs, češ da poznajo odločilni činitelji zadruga le v toliko, v kolikor se jo da obremeniti. Dr. Pretuar je opozarjal na intervencije zbornice TOI v prid gostilničarjem in je zavračal izvajanja g. Tomea.

Tajnik Pintar je nato prebral obširno poročilo o delovanju zadruga v preteklem letu. To delovanje je obstajalo pretežno v odstranjevanju nepravil, škod, bremen in težav našega gostilničarstva. Zadruga je glede na vest, da finančna uprava državne trošarine ne mara več honorirati mestnega dohodarstvenega urada za delo, ki ga ta urad vrši za državo s pobiranjem trošarine, odločno odklonila vsako najmanjšo dajatev mestnemu dohodarstvenemu uradu. Tudi se je trudila za odpravo davčine na nočni obisk gostov. Način zadnjega pobiranja davčine za reveže je bil tak, da je zadruga napravila 38 pritožb. Finančni odsek mestne občine je nameraval uvesti za tekoče leto računsko listko po 40 para od gostov, začenši pri računih od 15 Din naprej. Zadruga je pristala na to, če bo magistrat jemal 30 para, od tega dajal natakarskemu osebju, ki bi to zaračunavalo, vršilo, 10 procentov, k temu 30 param pa bi gostilničarji pobirali tudi 20 para državne takse, ki jo morajo sedaj plačevati iz svojega davkarstva. Finančni odsek pa je na ta predlog sam poskočil v svoji zahtevi na 50 para. Proti tej nameri je zadruga protestirala.

Proti previsokim občinskim trošarinskim postavkam je podala zadruga temeljite pritožbe, osobito proti načinu, da je občina posegala, kadar si je zviševala trošarino, tudi nazaj po množinah, ki so bile že v prometu.

Zadruga je imela 6 odborovih sej poleg onih šolskega kuratorija, 4 sestanke v večjem obsegu in dvoje zborovanj širšega odbora. Na vseh sejah in zborovanjih so se obravnavale gospodarske, davčne, zadruga, policijske in splošne obrtne stanovitve zadeve. Število članov je naraslo na 299. Raznih intervencij je bilo nešteto. Veliko oporo je imela zadruga poleg načelnika še v občinskih svetnikih Dachs in Šterku, v podnačelniku Krapežu in odborniku Mikliču. Pisarna je rešila 758 aktov.

Iz računskega zaključka za leto 1930 posnemamo, da je imela zadruga 94.085 Din dohodkov in 61.677 Din stroškov. Na predlog člana nadzorstva Zupančiča je bil soglasno sprejet absolutorij blagajniku in odboru. Na predlog g. Šterka je bilo sklenjeno, da ostane proračun za leto 1931. v sedanji višini.

Pri volitvah so bili izvoljeni: načelnik Kav-

bi imel kupiti samo sladkor in sol, vse drugo pa da bi imel že doma. Podjetja naj bi skrbela, da se zida dovolj zdravih stanovanj, da se obrati uredi tako, da bodo v pogledu higijene ustrezali, kar naj bi kontrolirala oblast. Važno je tudi, da se pogleda na javne lokale, gostilne in točilnice. Katera gostilna in točilnica nima dovolj sveže vode ter higijeni ustrezajočih prostorov, naj se takoj zapre. Potrebno je torej, da se v vseh krajih, koder še niso ustanovljene podružnice osrednje protituberkulozne lige, te ustanove ter se v nje pritegne kar največ ljudi vseh slojev, da nadzira in vodi evidenco bolnikov ter njih okolice, zlasti pa bi bilo potrebno, da vsaj v rudarskih revirjih pregledajo zdravniki vse delavce, njih stanovanjske prilike in obrate, ker le na podlagi splošnega pregleda bi se moglo ugotoviti število onih z zaprto ali že odprto tuberkulozo in tudi takrat šele bi bil boj proti tuberkulozi uspešen.

skim nestalnim delavcem, ki lahko najdejo delo v poljedelstvu. Zupanstvu je bilo s strani vodstva podjetja »zagotovljeno, da se bo intervencija po možnosti vpoštevala.

Delavstvo še delj časa računa z dejstvom, da bo delo na dnevnem kopu Dobrno prej ali slej opuščeno, ker bo dnevni kop izčrpan. Sedaj je tam zaposlenih še okrog 300 delavcev, ki bodo postali z ustavitvijo dela, ki bo najbrž koncem tega leta, brezposelni, če jih rudnik ne sprejme v delo. Treba bi bilo podvzeti akcije, da se samski delavci zaposlijo bodisi v rudnikih Jerma-Gabernik ali pa pri rudniški direkciji Tuzla, ki rabijo okrog 400 rudarjev-samec ali pa takih z manjšimi družinami, kajti ljudje na cesti brez kruha in zaslužka ne bodo mogli izdržati.

Razsodba v procesu proti mesarjem

Maribor, 16. julija. Kakor smo že včeraj poročali, se je razprava proti 43 tukajšnjim mesarjem, katere je državno tožilstvo ovadilo zaradi navijanja cen, zavlekla še na tretji dan. Proces je vodil sodnik Levstek. Kot izvedenec sta nastopila tukajšnji veterinarski nadsvetnik Hinterlechner in gospod Rebešek iz Celja. Obtožene mesarje so branili odvetniki dr. Vauhnik, dr. Fanišinger, dr. Reisman in dr. Stanjko. Javnost se je za potek procesa živahno zanimala in je bila bivša porotna dvorana vedno polna poslušalcev.

Celjski ključ

Obtoženci, kakor tudi njihovi zagovorniki, so se v prvi vrsti opirali na dejstvo, da ni uradnih predpisov, ki bi določali maksimalno ceno mesa. Iz vsega je bilo razvidno, da si niti mesarji niso bili na jasnem, kako bi bilo treba urediti cene v splošnem in kakšen dobiček bi bil po zakonu upravičen. Večina se je naslajala na t. z. celjski ključ, ki je bil določen na poslednji anketi leta 1928, med zastopniki mesarjev in oblasti ter določal, da smejo mesarji svoje blago prodajati po ceni, ki je za 95 do 130% večja ko nakupna cena. Ta sklep pa je pozneje banska uprava razveljavila ne da bi bila dala kakšnih novih odredb. To je bil prav za prav temeljni vzrok vse zmede. Vendar so razne oblasti, kakor na primer mariborsko tržno nadzorstvo, smatrale celjski ključ za edino pravo podlago za cene, ki jih smejo mesarji zahtevati od kupcev za meso, ki jim ga prodajo. Zaradi tega je bilo pričakovati, da bodo obsojeni le oni mesarji, ki so prodajali meso dražje kakor je določal celjski ključ.

32 mesarjev obsojenih, 9 oproščenih

Ob 18-30 je nato sodnik Levstek razglasil sodbo, da so obtoženi krivi, da so prodajali meso z več ko 25% dobičkom, razen 9 izmed njih, ki jih je oprostil. Ostali pa so bili obsojeni na (prva številka poleg priimka znači dni zapora, druga številka znači denarno kazen v dinarjih, tretja pa dneve zapora, če bi ne bilo mogoče izterjati denarno kazen):

I. Benzig sen. 8, 400, 8; Benzig jun. 8, 400, 8; F. Boršič 15, 750, 15; R. Brezovnik 25, 1250, 25; I. Draš 15, 750, 15; I. Fiedler 8, 400, 8; F. Filipič 25, 1250, 25 in odvzem obrtnega dovoljenja za dva meseca; B. Gselmann 8, 400, 8; A. Ključek 15, 750, 15; F. Kraberger 8, 400, 8; I. Lake 15, 750, 15; I. Leyser 15, 750, 15; I. Lipovšek 8, 400, 8; A. Lebnik 8, 400, 8; I. Plahuta 25, 1250, 25; I. Polanec 8, 400, 8; J. Ogorevnik 8, 400, 8; O. Poleg 8, 400, 8; A. Radi 8, 400, 8; F. Romitsch 8, 400, 8; L. Smrekar 15, 750, 15; R. Sollag 8, 400, 8; F. Stibil 8, 400, 8; F. Šunko 8, 400, 8; F. Veršič 8, 400, 8; Verbovšek 8, 400, 8; F. Vieher 15, 750, 15; L. Vlahovič 15, 750, 15; K. Weixel 15, 750,

15; F. Zalokar 15, 750, 15; I. Zokaly 8, 400, 8; F. Zokaly 25, 1250, 25. Vseh 32 je bilo obremenjeno na plačilo stroškov kazenskega postopanja.

Prošnja zbirateljem starinskih predmetov

Pripravljalni odbor za razstavo mesta Ljubljane na razstavi vseh mest Dravske banovine, ki bo na letošnjem velesejmu v jeseni v Ljubljani, se obrača tudi do zasebnikov, zlasti zbirateljev, s prošnjo, da blagovolijo posoditi ali prepustiti vse znamenite za ljubljansko zgodovino značilne predmete. Mnogo starinskih in tudi novjših posebnosti je v zasebni posesti, kakor slike, risbe, gravure t. dr. z Ljubljano ali najbližjo okolico (celotni, širši ali podrobni pogledi) od najstarejše dobe naprej. Dobrodošle so slike, risbe ali dobre fotografije zgodovinskih in važnih dogodkov v Ljubljani, zaslužnih osebnosti in prizorov iz življenja Ljubljančanov od stare dobe do danes. Iščejo stare značilne ljubljanske noše in uniforme, orožje, znake (embleme), celovske listine, skrinjice in znake, prapore, slikane stare napisne table, kolajne, znamke in sploh vse redke, splošni javnosti neznanne spomenike iz ljubljanske preteklosti. Vse predmete pregleda in izbere najvažnejše ali najzanimivejše posebna strokovna komisija. Pripravljalni odbor prevzame za sprejete razstavne predmete popolno jamstvo in se vsi predmeti seveda tudi zavarujejo. Usne in pismene prijave sprejema mag. svetnik dr. Brilej Arnošt na mestnem magistratu, soba št. 24 v I. nadstr., vsak delavnik od 9. do 13. do 31. julija t. l.

Delitev veleposestniških gozdov na Štajerskem, Koroškem in v Prekmurju

Maribor, 16. julija. Po zakonu o likvidaciji agrarne reforme na veleposestvih z dne 26. junija letos, se bodo razdelili interesentom tudi veleposestniški gozdovi, ki presegajo 1000 ha. Prošnje morajo interesenti vložiti do 26. t. m. pri kraljevi banški upravi. Na bivšem Štajerskem, Koroškem in v Prekmurju so sledeča gozdna veleposestva, ki se bodo delila: Ferdinanda Attemsa v Slovenski Bistrici, Brežičah in Podčetrniku, Irene Falterjeve v Jurklostru, Jakila v Boštanju, Josipa Herbersteina v Pluju, Rudolfa Hoshcka v Sevnici, Antona Kobija v Kozjem, ljubljanske škofije v Gornjem gradu, Milana Lenarčiča v Josipdolu na Pohorju, Arturja Pergerja v Mislju, kartuzijancev v Pleturju, Szaparyja v Murski Soboti, Douglasa Thurna v Guštanju, Vincenca Thurna v Guštanju in Vitanju, Huga Windischgrätza v Konjicah in Podsedri, Alfreda Windischgrätza v Rogatecu, Alfonza Zabeva v Rogatecu, Marije Zichyeve v Beltincih in Nikole Esterhazyja v Dolnji Lendavi.

Zanimivi zgodovinski spomini

Stara Loka, 16. julija. Živahen promet med Skoljo Loko in Zelezniki je posebno otežkočalo cestišče skozi Staro Loko ob Strahlohem gradu in starošolskim pokopališčem. Cesta je bila na tem kraju običajno mokra in blatna, vrhutega tudi kriva in ozka. Cestni odbor je zato odločil, da glavno prometno žilo za Seško dolino temeljito popravi. Z deli so pričeli že pred tedni. Delavci so morali najprej odstraniti precejšen kompleks starošolskega pokopališča, ki se je doslej sklanjal z visoko škarpno na cesti. Pri prekopavanju so kopači naleteli na mnoge zanimivosti, ki spominjajo na izredno zgodovinsko bogato preteklost kraja. Čim so odstranili delavci škarpno, so takoj naleteli na ogromno množino kosti, ki so bile prenešene na ta prostor v letu 1863. Sredi pokopališča stoji dekanjska in župna cerkev Stare Loke, ki je bila omenjenega leta razširjena in so zato morali izprazniti grobove, nanizane ob zidovju in neposredni bližini prejšnjega svetišča. Takratni prebivalci so v strahu pred kužnimi boleznimi prenašali kosti le ponoči, ob svitu leščerb. Kost, ki jih je bilo skoro za cel vagon in so bile pokopane v višino dobrega metra in več metrov v daljavo so sedaj delavci pospravili. Več velikih jam so morali izkopati, da so kosti zopet pijetelno zagrebili. Starošolsko pokopališče je med najstarejšimi na Slovenskem in pravijo, da so pokopavali v Stari Loki umrle z mnogih krajev Gorenjske, da celo iz Kranjske gore. Cerkev je stala že leta 1044.

Pri nadaljnjem prekopavanju zemlje do višine 3 m so naleteli kopači na več dobro ohranjenih okostnjakov v ležeči legi. Stalo je dokaj dobre volje, da so se trupla, les in preostanki drugod iznova zakopali. Delavci so našli v prsti par novičev, dele kovinskih križev — drugega nič, čeprav so se širile po okolici naravnost fantastične vesti o čudovitih najdbah med mrtvimi. V dnu nasipa se je prikazalo zidovje, o katerem menijo da je spajal prebivalce nekdanjega Strahlovega gradu s cerkvijo. Okoli 650 let stara graščina je imela v preteklosti okoli in okoli z vodo napolnjen jarek, ki je po pridviženem mostu vezal grajske prebivalce z zunanjsčino in baje z močnim zidovjem s cerkvijo.

Vse te zunanje spomine bo pokopal sedanji čas s svojimi zahtevami. Cesta ji že lepo izravnan, ponekod razširjena 4 do 5 m, da jo je kar veselje pogledati. Ob strmini pokopališča se dviga nova, v vsem obsegu ca. 150 m dolga betonska stena z odločnim jarkom kraj ceste. Novo, res široko cestišče bo povsem na svojem mestu. Tem lepše lice daje vsej okolici napredkaželjnost sedanjega lastnika gradu industrija Franca Dolenca, ki je gradič — stoječ na drugi strani ceste — že doslej lepo preuredil. Urejeni so vrtni nasadi, ki zapuščajo vsakemu obiskovalcu viden dokaz dela. S pravkar dovršujočimi se deli je Stara Loka mnogo pridobila.

Navodila ob nesrečah v planinah

Reševalni postaji v Logarski dolini in v Lučah

Osrednji reševalni odsek SPD je ustanovil več reševalnih postaj, med drugimi tudi v Logarski dolini in v Lučah. Reševalne postaje vodi in upravlja s svojimi sredstvi Savinjska podružnica SPD v Celju. Vodja ekspedicij za postajo v Logarski dolini je oskrbnik Frischaufovega doma na Okrešlju g. Jakob Robnik.

Pri nesrečah je ravnati takole: za manjše nezgode se ne obvešča celjski načelnik vse reševalne postaje g. Koprinske, ampak samo oskrbnik na Okrešlju ali g. Herle pri Piskerniku, ako se pripeti nezgoda v dolini. Reševalni avto iz Celja je klicati samo ob večjih nezgodah, kadar ni mogoče prepeljati ponesrečenca z drugim avtomobilom. Ako se pa dogodi večja nesreča v skalah in je treba tudi izurjenih plezalcev, naj se obvesti telefonično iz Solčave g. Koprinske v Celju ali pa pisarna Savinjske podružnice SPD, telefon št. 95. Po sporazumu z reševalnim oddelkom v Celju je na razpolago rešilni avto, ki pripelje s seboj sanitetno moštvo in člane reševalne ekspedicije ter zdravnika. Sodelovanje so obljubili gg. dr. Cervinka, dr. Pucelj in dr. Flašar.

Opozorja se vse članstvo, naj ne kliče reševalnih ekspedicij brez potrebe, in če je nesreča, naj ne prireja ekspedicije na svojo roko. Stroški za reševanje, kolikor jih ponesrečenec ali spremljevalci ne založijo takoj, se za prvo silo pokrijejo iz društvene blagajne, toda na račun ponesrečenca ali njegovih spremljevalcev. V reševalno ekspedicijo sme vodja ekspedicije pritegniti tudi druge turiste. V primeru, da se kdo pogreša, je treba takoj obvestiti vodjo na Okrešlju v Logarski dolini in podružnico v Celju, ki posluje nato po zakonitih predpisih. — Savinjska podružnica SPD v Celju.

Kongresni pokal Narodne strokovne zveze

Trbovlje, 15. julija.

Kakor je »Jugoslovan« že poročal, bo 15. in 16. avgusta v Trbovljah letni kongres vseh narodnih strokovnih delavskih organizacij iz države, na katerega pridejo tudi delegati narodnega delavskega gibanja iz Češkoslovaške, Poljske in Bolgarske.

Narodno strokovna zveza v Trbovljah vrši za kongres, ki bo prvič v rudarskih Trbovljah, velike priprave. Gostje bodo svečano sprejeti, saj pridejo iz vseh delov naše države in tudi iz bratskih slovenskih držav. Narodno strokovna zveza je sklenila, da pri tej priliki pokloni trboveljskim nogometnim športnim klubom lep pokal, za katerega bodo vsako leto tekmovali. Vsled malenkostnega nesporazuma se je prvotno hotelo SK Trbovlje iz tega naklonila izločiti, ker so nekateri zastopali stališče, da morajo biti delavski člani klubov ob enem člani Narodne strokovne zveze. Na zadnjem medklubskem sestanku pa je prišlo do izmirjenja in popolnega sporazuma, tako da bo tudi SK Trbovlje lahko tekmoval za poklonjeni pokal, ker je njen zastopnik izjavil, da bo odbor SK Trbovlje deloval pri svojih delavskih članih na to, da pristopijo tudi kot člani k Narodno strokovni zvezi, kakor so storili že številni člani ostalih treh delavskih klubov. S tem je storjen velik korak naprej glede konsolidacije trboveljskega nogometnega pokreta, kajti s tem bodo samaobsebi prestala vsa dosedanja neljuba nesporazumjenja, ker se bodo našli člani vseh trboveljskih klubov v bratski slogi v enotni organizaciji, v Narodno strokovni zvezi, ki bo poleg vodstva Medklubskega odbora lahko uspešno vplivala na pomirjenje med posameznimi športnimi klubi.

Ze sedaj se lahko naši športni klubi ponahajajo z vidnimi uspehi svoje marljivosti in aktivnosti. Če pa bodo vse svoje energije, ki jih sedaj posamezniki trajo v nesložnosti, posvečili športni solidarnosti in skupnim ciljem, potem se bo športno gibanje razmahnilo v taki meri in popolnosti, ki bo delala čast Trbovljam in tudi zunanemu svetu.

Ne enemu ne drugemu klubu ne moremo odreči športne ambicije, kajti vsak si prizadeva, da čimveč ustvari v mejah možnosti. SK Anater si gradi novo igrišče na Volajevem travniku, ki bo gotovo eno največjih, najmodernejših in najlepših v Trbovljah, kajti tja dovažajo ogromne mase zemlje za zravnanje. To igrišče bo ograjeno z visoko lepo ograjo, kar vse bodo izvršili naši športniki v kuluku. Pa tudi SK Trbovlje si je ustvarilo svoj lastni orostor, katerega bo istotako ograjilo, kajti le ograjeno igrišče zamore služiti svojemu pravega namenu. Tudi ostala dva najmlajša kluba SK Dobrna in SK Retje se pridno gibljeja in bosta postala v dolednem času odvisno nevarna vrstnika obeh starejših klubov.

Upamo, da bo večeršnji sestanek mnogo pripomogel k razčiščenju napetih razmer med posameznimi športnimi klubi v naši dolini.

Sv. Križ pri Litiji

Smrt najstarejšega farana. V soboto 11. t. m. je umrl na Grebenu pod Pečmi 90letni Jože Paulin. Bil je živa priča tlahe in desetine. Do zadnjega je bil še čil ter je večkrat pripovedoval, kako so hodili na tlako na grad Turn. N. v m. p.

Vinegradi v Moravski gori kažejo izredno dobro. Trsje se kar šibi pod težo grozdčev. V gostilnah pri Sv. Križu, Gabrovki in Moravcem ločijo pritenega domačega »Spreharjevca« po 8 Din liter.

Podpora. Ponesrečenemu načelniku tuk, gasilskega društva je kr. banska uprava poklonila 1.500 Din podpore.

Iz drugih banovin

d Ban Dravske banovine dr. Drago Marušič zaradi odsotnosti jutri ne bo sprejemal strank. d Visoko odlikovanje bivšega ministra dr. Zupaniča. Nacionalno geografsko društvo v Washingtonu (The National Geographic Society) je izbralo na svoji seji 20. junija t. l. bivšega ministra dr. Nika Zupaniča iz Ljubljane za svojega rednega člana in mu je poslalo diplomu. Ker se zunanji člani tega uglednega društva smatrajo za častne člane, je to odlikovanje našega rojaka-znanstvenika tem bolj pomembno. K odlikovanju naše iskrene čestitke!

d Odkritje spomenika bratu Toneu Maleju. Bratje, sestre in Sokolstvu naklonjeno občinstvo, ki se boste udeležili odkritja spomenika dragega pokojniku 19. julija 1931. ob 11:30 v Bohinjski Bistrici, blagovolite upoštevati sledeče: Odhod iz Ljubljane je mogoč v nedeljo z izletniškim vlakom ob 5:21 ali pa z vlakom ob 7:30. Kdor potuje tja in nazaj z izletniškim vlakom ima itak polovično vožnjo. Tisti pa, ki žele potovati iz Ljubljane z vlakom ob 7:30 in žele imeti polovično vožnjo, se morajo prijaviti v pisarni na Taboru najkasneje do petka zvečer. Ti udeleženci morajo imeti tudi sokolsko legitimacijo in imajo iz Ljubljane skupen odhod ob 7:30 ter iz Bohinja skupen povratek ob 17:13. Vodi jih v to določeni vodnik. Žalno svečanosti se bomo udeležili v svečanih krogih. Zbirališče članstva je pred sokolskim domom v Bohinjski Bistrici, od tam pa skupen odhod ob 11:10 na pokopališče. Počastimo vsi spomin dragega pokojnika s svojo udeležbo. Zdravo!

»PAN« ovratnik ni treba prati ne likati. 1629

d Železniškim staroupokojencem v vednost. Po novem uradniškem zakonu in po zakonu za prometno osobe smejo po svoji volji postati vplačevalci v uradniški pokojninski sklad tudi staroupokojenci. Ako bi kateri od staroupokojencev želel postati vplačevalec v ta pokojninski sklad, naj se seznani z izdanim zakonom, da lahko ob pravem času ukrene potrebno in ne zamudi roka. — Društvo železniških upokojencev za Dravsko banovino v Ljubljani.

Tovarna Jos. Reich sprejema mehko in skrobjeno perilo v najlepšo izvršitev. 398-1

d Poziv fotografom, ki so slikali sprejem ameriških izletnikov na Jesenicah in v Ljubljani 26. junija t. l. Narodni izseljeniški odbor prosi vse fotografe (poklicne, amaterje in reporterje), da izvolijo poslati vsaj po eno kopijo slik ali pa ponuditi v nakup plošče. Slike ali plošče je dostaviti tajniku g. Vladimiru Kravosu, Delavska zbornica, vogalni vhod v II. nadstropju. Plošče se odkupijo, ravnotako tudi slike.

d Stavbinski odsek Narodno strokovne Zveze poziva vse člane in ostale stavbinske delavce iz Brezovice in bližnje okolice na sestanek, ki bo v nedeljo 19. t. m. ob 10. na Brezovici v gostilni Velkoverh.

d Volna, bombaž, nogavice in pletenine v veliki izbiri pri Karlu Prelogu, Ljubljana, Židovska ulica 4 in Stari trg 12. 600

d Popravek. Glede na vest v »Jugoslovanu«, dne 7. julija t. l. o slovenski delegaciji na kongres slovenske kat. akademske mladine popravljamo, da so na tem kongresu zastopali Slovensko dijaško zvezo: dipl. phil. Elbin Boje, abs. phil. Jože Povšič, stud. phil. Josip Mavčec, diplomirana učiteljica Bogomila Lavrič, predsednik Sekretarijata prof. Tone Krošl ter dipl. iur. Franjo Sattler.

Iz Dravske banovine

Nagrajeni orožniki za požrtvovalno izvrševanje službe

Ministrstvo za notranja dela je nagradilo za posebne uspehe v službi javne varnosti in za požrtvovalno in vztrajno izvrševanje službe 23 naših orožnikov, med katerimi je tudi orožniški narednik Karel Hirs iz dravskega orožniškega polka. Ta je prejel nagrado 1500 Din, ker je 6. aprila t. l. prijel nevarnega razbojnika Rudolfa Mohorka, ki je umoril Alojzija Dobaja in 4 člane njegove družine. Nagrado 1500 Din je dobil orožniški narednik Franc Zlender iz dravskega orožniškega polka, ker je po 72-urnem zasledovanju odkril organizirano tolpo ponarejevalcev denarja in ujel tudi poglavarja te tolpe Alojzija Radešla iz Ručmana pri Ptuj. Polovil je tudi njegove pomagače in našel priprave za izdelovanje ponarejenih bankovcev ter 19 že izdelanih in 148 napol izdelanih ponarejenih bankovcev. Nagrado 500 Din je pa dobil orožniški kaplar Janez Zajdela iz dravskega orožniškega polka, ki je kot spremljevalec v patrulji, katera je iskala ponarejevalce, mnogo pripomogel, da so orožniki ponarejevalce prišli.

Ogromen gozdni požar v Zagrebški gori

V Zagrebški gori gori ogromen gozd, ki je last vrapčanske zemljiške zajednice in grofa Kulverja. Tako velikega gozdnega požara v bližini Zagreba že dolgo ni bilo. Zagrebčani so mogli opaziti požar s svojih oken. Nad Zagrebško goro se vala gosti oblaki dima, med katerimi švigne vzdajpadaj visok plamen, viden daleč po okolici. Gore ogromni gozdovi vrapčanske zemljiške zajednice in del Kulverjevega posestva. Požar divja na površini 25.000 jutrov. Požar gasijo gasilci iz Vrapča, katerim so prišli na pomoč tudi vojniki obeh pehotnih polkov iz Zagreba. Tudi druga gasilna društva iz oko-

d Najden utopljenec. Poleg vasi Cvetkovec na levem bregu Drave so našli v že popolnoma razpadajočem stanju moško truplo utopljenca. Utopljenec je star kakih 40 let in je srednjevelik. Na sebi je imel srajco, ovratnik s kravato, modre hlače in rjave čevlje. Utopljenčeva identiteta se ni mogla ugotoviti.

d Vremensko poročilo. Včeraj je kazal barometer v Ljubljani 757.4, termometer 19.6, relativna vlaga 62%, smer vetra WNW, oblačnost 7, dež (1.4 mm). V Mariboru je kazal barometer 758.8, termometer 16.4, relativna vlaga 75%, smer vetra N, oblačnost 9, dež (10.8 mm). Deževalo je tudi v Zagrebu (3.1 mm). Najvišja temperatura je bila v Ljubljani 26.8 (17.8), v Mariboru 29.6, (13.4), v Zagrebu 32.8 (17), v Beogradu 38 (25), v Sarajevu 35.7 (24.3). V oklepajih je označena najnižja temperatura.

Ljubljana

Petek, 17. julija 1931, Aleš. Pravoslavni: 4. julija, Andrija.

Nočno službo imata lekarni Piccoli na Dunajski cesti in Bakarčič na Sv. Jakoba trgu.

* Desetletnico mature so praznovali v torek 14. t. m. abiturientje ljubljanskega moškega učiteljskega iz l. 1921. Na družabni spominski sestanek v Zvezdi je prislo 14 učiteljev in učiteljic iz vse Dravske banovine. Govorili so m. dr. strok. učitelj Jelo Janežič in učitelja Grad Boris in Špan Jože.

* Poučen izlet na Vrhniko. Učitelji, ki posejajo merkantilni tečaj na Tehniški srednji šoli v Ljubljani, posetijo danes popoldne Vrhniko. Obisk velja ogledu vrhniške mlekarne, tovarnam, učnim zavodom in obrtem. Odhod z glavnega kolodvora z vlakom ob 13:22 in povratek z Verda ob 21:11.

* Javno stenografsko tekmo priredi v svojih učnih prostorih na Domobrskih cestih št. 7 Christofor učni zavod prihodnji torek, 21. julija t. l. ob 8. K tej tekmi se vlnjudo vabijo stariši gojencev ter vsi, ki se zanimajo za stenografijo. Vstop prost.

* Odprta noč in dan so groba vrata. V Ljubljani sta umrli Merzel Ana, mesna uboga, 80 let stara, Vidovdanska cesta 9 in Halter Marija, vdova Železniškega poduradnika, 70 let stara, Vidovdanska cesta 9. Blag jima spomin!

* »MOTOH« KAVA DNEVNO SVEŽAJ

* Sestanek samarjanov Rdečega križa v Ljubljani se je vršil v sredo ob zelo veliki udeležbi. Mestni zdravnik dr. Mis je predaval o pomoči pri nezgodah, povzročenih po strel in električnem toku, in o duševnem delu. Predsednik krajevnega odbora dr. Fetič pa je s primernim nagovorom zaobljudil udeležence zadnjega samarjanskega tečaja in jim razdelil diplome. — Sestanki se bodo še vršili. Določen je prihodnjo nedeljo skupen izlet v Polhov gradec s posetom tamošnje počitniške kolonije »Rdečega križa«. — Organizacija samarjanov je trdna in zavedna, pripravljena in izveščana, da pri vseh dobroteljskih akcijah »Rdečega križa« krepko pomaga.

* Iz bolnišnice. V splošno bolnišnico so prepeljali ponesrečenega strojnika Franca Krčka iz Hrastnika. Stanje 30-letnega rudarja je zelo težko. — Bolnišnica je nadalje sprejela v oskrbo 72-letnega Franca Brajdo iz Češnje pri St. Janžu. Na levo nogo mu je padel težak hloď in mu jo je skoro zmečkal.

lice so prihiteli na pomoč. Gasilci se pred vsem trudijo, da bi požar omejili, gorečega gozda itak ne morejo gasiti, ker zaradi silne vročine ne morejo z brizgalnami v bližino. Nekateri menijo, da so požar zaneli nepazljivi pastirji s cigaretami ogorki. Zaradi velike suše se je ogenj hitro širil.

V sredo je dosegla vročina vrhunec

Po poročilih iz vseh krajev v državi je poletna vročina v sredo dosegla vrhunec. V Beogradu je kazal termometer popoldne 40 stopinj. V Novem Sadu je kazal termometer na solncu 56 stopinj, v senci pa 42 stopinj C. Več ljudi je moralo zaradi solnarice v bolnico. Prava tropska vročina pa vlada v Južni Srbiji. V Skoplju je kazal v senci termometer 42 stopinj, v Banjaluki in v severni in severozapadni Bosni je bila v sredo vročina, kakršne najstarejši ljudje ne pomnijo. Tudi tu je kazal termometer v senci 42 stopinj. Suša je napravila precej škode po koruznih poljih in sadovnjakih. Strašna suša je tudi po vsem Primorju.

b 200.000 Din je zadel. Pri zadnjem žrebanju državne razredne loterije je zadel srečka št. 92.234 200.000 Din. Srečen lastnik te srečke je bil bivši sreski načelnik v Skoplju Luka Jovović. Novinarjem je izjavil, da bo s tem denarjem najprvo zgradil hišo, da bodo imeli njegova žena in otroci dom.

b Nesrečna ljubezen lepe manikirke. V Novem Sadu si je v samorilnem namenu prerezala žile lepa in mlada manikirka Vera Bartok. Bila je v službi v Odzaci in se tam zaljubila v nekega mladega in znanega industrijalca. Tudi ta jo je imel rad in vse je šlo lepo, dokler niso mladeničevi starši zahtevali, da si vsame fant za ženo bogato hčerko nekega industrijalca iz okolice Odzaca. Zaradi tega se je lepa manikirka odločila za smrt. Izpila je najprvo večjo količino aspirina, nato se je pa prerazela žile na levi roki z britvijo.

* Dober plen. Pri posestniku in gostilničarju Antonu Nebcu na Orlah je bilo v četrtkovni noči vlomljeno. Neznani vlomilec je prebrskal vse in je slednjič izvolal ovoj, v katerem je bilo 10.000 Din. S to svoto je neznankam pobegnil. Storitcu je orožništvo na sledu.

* Nepredvidna vožnja. Mesarski vajenec Ivan V. je vozil z enovprežnim mesarskim vozom tako naglo in nepredvidno, da je na križišču Koptarjeve ulice in Poljanskega nasipa podrl uradnika OUZD Biteznička Stanka, ki mu je na kolesu privozil nasproti. Imenovani je pri padcu dobil lahko telesno poškodbo ter se mu je raztrgala obleka. Poleg tega je voz peljal čez njegovo kolo in mu ga skoro popolnoma zdobil.

* Ukradeno kolo. Ključavničarski mojster Ivan Ponikvar, stanujoč v Koseskega ulici, je imel v delavnici spravljeno svoje kolo. Neznani zlikovec je vlomil v zaklenjen prostor in odnesel z njegovega kolesa popolnoma novo zadnje kolo, vredno 250 Din.

* Tatvina pri kopanju. Akademiku Emilu Stefančiču je bila pri kopanju v Tomačevem ukradena skoro vsa njegova obleka. Neznane mu je izmaknil hlače, srajco in čevlje, katere je imel spravljene v grmovju.

* Z vilami je navalil neki Karel L. na zidarskega pomočnika Antona Čeboklija iz Zgornje Šiške, ko je spal na seniku. L. ga je nabrullil, češ da nima pravico tam spati, nakar mu je Čebokli odvrnil, da mu je to dovolil gospodar. Nasilni Karel pa se z odgovorom ni zadovoljil, temveč je odhitel na dvorišče po železne vile in hotel suniti z njimi Čeboklija v prsa. Čebokli je udarec k sreči odvrnil z desno roko in je pri tem dobil lažje vbođljaje na desnem komolcu.

Celje

* Sprememba v sporedu otvoritve Obrtnega doma v nedeljo 19. t. m. Okrožni zbor Zveze obrtnih društev Dravske banovine v Celju, ki bo ob 10:30, ne bo v dvorani Obrtnega doma, temveč v mali dvorani Celjskega doma. Sprememba se je morala napraviti radi tega, ker bo v dvorani Obrtnega doma razstava Obrtno-nadaljevalne šole.

* Poziv obrtnim mojstrom. Vodstvo Obrtno-nadaljevalne šole prosi vse mojstre, naj v nedeljo 19. t. m. pošljejo svoje vajence in vajenke ob 7. zjutraj pred Obrtno-nadaljevalno šolo, odkoder bodo skupno z učiteljstvom odšli k otvoritvi Obrtnega doma.

* Pri kužnih boleznih naj se ne kliče javne bolnice, kakor smo zadnjič poročali, temveč Zdravstveni dom, ki prevozi bolnika v bolnico s svojim posebnim avtomobilom za kužne bolnike.

* Hud nalič. Po izredno vročih in soparnih dneh je v noči od srede na četrtek padel dež, ki se je pozneje spremenil v nevihto in nalič. Dež je prišel kmotom prav po godi.

* Deček padel s drevesa. 16-letni sin prevzika Radelj Ivan od Sv. Lovrenca pri Sv. Pavlu pri Preboldu je padel z jelše in se nevarno poškodoval na prsnem košu. Prepeljali so ga v celjsko javno bolnico.

* Najdbe in izgube. V savinjskem vlaklu je bila 12. t. m. najdena rjava usnjena aktovka s sokolsko teledavno obleko, čevlji in obrisač. Dobi se na predstojništvu mestne policije. — 12. t. m. je bila na Glavnem trgu izgubljena ročna torbica s 53 Din; istega dne je bil v Liscih izgubljen zlat poročni prstan. Najditelji naj oddajo stvari na predstojništvu mestne policije.

Maribor

m Počitniški dom kraljice Marije pri Sv. Martinu na Pohorju je prenapolnjen, radi česar se ne sprejemajo nobene nove prijave tudi za tretjo skupino v avgustu ne. V Počitniškem domu samem, kjer je stalno razpoložljivih 100 postelj za otroke, se je naknadno opremilo še osem postelj, v šoli v Smartnem pa je zasedenih 64 postelj, tako, da letuje sedaj v tem kraju 172 otrok. Zanimanje za to lepo napravo je pa kakor je videti zelo veliko, kar izpričujejo obilne, žal prepozno došle prijave ne samo iz Maribora in okolice, ampak iz vseh krajev Dravske banovine in tudi od drugod, celo iz Beograda.

m Kongres gasilcev. Jugoslovanska gasilska zveza bo imela svoje letošnje glavno zborovanje v Mariboru dne 1. in 2. avgusta. V soboto, 1. avgusta bo v dvorani Kazine seja starejšinstva, v nedeljo 2. pa ob 10. uri dopoldne glavna skupščina.

m Sprememba pri policiji. Včeraj je zapustil svoje mesto dosedanj predstojnik tukajšnje mestne policije g. svetnik Puš, ki odhaja v Celje. Novi predstojnik gosp. Gerzinič prispe iz Celja v Maribor te dni.

m Pijte original »CHABESOC«. 1114

m Otvoritev vodovoda pri Sv. Križu. Kakor smo že poročali bo pri Sv. Križu na Kozjaku prihodnjo nedeljo, dne 19. t. m. izredna slovesnost. Kolodiral, otvoril ter blagoslovil se bo novi vodovod za vas Sv. Križ. Slovesnost se bo pričela ob 9. uri. Sodelovali bodo znana Kamniška godba in pevski zbori. Po sv. maši bo sprejeto z godbo na čelu k izviru in rezervoarju. Tam bodo govorili in deklamirali. Slovesnosti se bodo udeležili tudi srečni načelnik g. dr. Ipavice, vodja Zdravstvenega doma g. dr. Vrtovec, več inženirjev in drugi odličniki iz Maribora. Posebno pa se vabijo tudi ostali Mariborčani in okoličani!

m Radi kvalitete in cene — samo »Karo čevljec«!

m Ali so Dravograd, Maribor in Gornja Radgona v Avstriji? Ko je avstrijsko časopisje v nedeljo objavilo spored letnika Zeppelina »LZ 127« preko Avstrije, je omenilo, ga bo letel tudi nad kraji: Unter Drauburg, Marenberg, Marburg in Ober Radkersburg, ni pa povedalo, da ti kraji niso več v Avstriji. Mi to samo ugotavljamo.

m Po 16 letih iz Rusije. V sredo je stražnik ustavil na ulici nekega Stefana Dančiča iz Gornjega Vrabč pri Zagrebu, ki je na policiji izjavil, da se vrača iz Rusije, kamor je kot vojni ujetnik prišel že leta 1915, star 20 let.

Izredni občni zbor SPD

Dr. Pretnar, tajnik Zbornice TOI, novi predsednik SPD — Stari predsednik dr. Tominšek je bil izvoljen za častnega predsednika

Ljubljana, 16. julija.

Nocoj se je vršil v Mestnem domu izredni občni zbor SPD. Dostop nanj so imeli samo člani, ki so se izkazali z legitimacijami. Zanimanje zanj je bilo tako veliko, da je bilo zbranih v dvorani že okoli 20. ure nad 400 članov.

Občni zbor je otvoril g. Hrovatin, ki je izjavil, da se vrši izredni občni zbor SPD, ker je dr. Tominšek odstopil kot predsednik. Dr. Tominšek je bil nad 20 let na čelu organizacije, zato misli, da se bodo zborovalci strinjali z njegovim predlogom, da mu izreče občni zbor za njegovo neumorno delovanje najtoplejšo zahvalo. (Ploskanje.)

Pred volitvami novega predsednika se je prijavil k besedi dr. Brilej. Poudarjal je, da sta v društvu dve struji, med katerima ni sprave, ker gre za načelne zadeve. Imamo skupino, ki je vladala v SPD in jo je reprezentiral dr. Tominšek. Druga skupina, ki narašča dan za dnem, je skupina mlajše generacije, ki se ji pridružujejo tudi starejši člani. Je to opozicija, pobornica modernega alpinističnega gibanja, ki ga je pri nas znanstveno obdelal dr. Tuma. Mi se priznavamo k načelom dr. Tume in ne bomo prej mirovali, dokler ne pridejo do veljave zastopniki teh načel. Govornik je razvil kratek program bodočega odbora in se je nato bavil s kandidaturami prof. Mlakarja za predsednika. Ta kandidatura nas ne zadovoljuje, ker je bil prof. Mlakar eden glavnih pomočnikov dr. Tominška. Bodoči predsednik ne sme biti samo dober alpinist, temveč tudi mož na gospodarskem področju. Naš kandidat je dr. Pretnar, tajnik Zbornice TOI. (Burno ploskanje.)

Ker so se glasovnice za volitev predsednika delile članom takoj pri vstopu v dvorano po legitimiranju, so šli skrutinatorji: dr. Orel, dr. Mrak, Bukovec in Rudolf Badjura takoj na delo. Medtem je bil sprejet Hrovatinov predlog, da znašaj prispevek podružnic za centralno upravo v l. 1932. 5 Din. G. Hrovatin je nato referiral o

spremembi pravil in je predlagal glede na to, da bi debata o pravih predlogih trajala, izvolitev odbora, ki prešludira pravila in jih predloži skupščini.

Dr. Pretnar je predlagal, naj se izvoli redakcijski odbor, ki izdelava na podlagi obeh osnutkov pravil (dvoje jih je bilo predloženih) nova pravila, ki se obravnavajo v društvu in v podružnicah in pridejo potem pred skupščino. V redakcijskem odboru naj bi bili: prof. Mlakar, dr. Vrtačnik, Janko Ravnik, dr. Brilej, dr. Vovk, dr. Mrak, dr. Tuma, Rudolf Badjura, inspektor Wester, Vilhar, Cesar, Hrovatin, Ogrin ml. in dr. Pretnar. Po potrebi naj bi se kooptirali v odbor še drugi člani. V to svrhu naj da občni zbor pooblastilo redakcijskemu odboru. (Soglasno sprejeto.)

V debati so govorili še dr. Tominšek ml., dr. Senior iz Maribora, prof. Janko Ravnik, tajnik Stukelj in ravnatelj Pustoslavšek. Po debati je dr. Mrak razglasil izid volitev. Vseh volitev je bilo 432. Izvoljen je bil za predsednika tajnik Zbornice TOI dr. Pretnar, in sicer z 297 glasovi. Največ glasov za njim je dobil prof. Mlakar (126).

Prof. Mlakar je nato korigiral izvajanja dr. Brileja, da ni res, da je opetovano branil dr. Tominška.

Novi predsednik dr. Pretnar je takoj prevzel predsedstvo in predlagal, da se izvoli dr. Tominšek za častnega predsednika. (Burno odobravanje.) Stal je tudi predlog, da se pošlje udanostna brzojavka kralju Aleksandru, pozdravne pa ministrskemu predsedniku Živkoviću, trgovinskemu ministru, železniškemu ministru in banu dr. Marušiču. (Burno odobravanje.)

Dr. Pretnar je govoril še o reorganizaciji društva in naglaševal potrebo odsekov. Z vzklikom je bil nato še izvoljen dr. Brilej za namestnika odbornika.

Huda nesreča v ojstrškem rudniku

Strojniku Krčku je v rovu zdrobilo kosti v bokih -- Bori se s smrtjo

Hrastnik, 16. julija.

Včeraj popoldne se je pripetila v rudniku »Ojstrok« huda nesreča. Strojnik Ivan Krček je vozil na dopoldanskem šiftu, pa je prišel v rovu iz neznanega vzroka med motor ter med steno v rovu. Ker je bilo vmesnega prostora le za slabo ped, mu je zdrobilo v boku kosti. Močno krvavečega ter vzdihujočega od bolečin so ga prinesli iz rova v bolnico bratovske skladnice, odkoder bo moral v ljubljansko bolnico.

Krček je star okoli 30 let ter je oženjen in

ima otroke. Upanja, da okreva, je bore malo.

Tudi pri uravnavanju stavbiša za novo šolo bi se bila že skoro pripetila nezgoda. Po tiru, ki so ga postavili za odvažanje prsti, je ušel zaradi nepredvidnosti delavcev poln voziček, ki se je iztiril ter padel z dvema fantoma vred z mostu, ki je baš tam na sreči le nekaj metrov visok. Druga sreča je bila pri nezgodi ta, da je padel voziček na eno, fanta pa na drugo stran, tako da so ostali vsi trije nepoškodovani.

Otrok zanetil požar

V Zavinah pri Zagorju je pogorel kozolec posestniku Borštarnju

Zagorje, 16. julija.

Ob pol osmih zvečer je bilo v Vinah plat zvona, takoj zatem pa se je oglasila rudniška sirena in naznanila, da v okolici gori. Gasilci iz Zagorja so bili takoj pripravljeni, še preden so zvedeli, v katerem kraju gori. Ob tej priliki moramo pripomniti, da je nujno potrebno, da dobi Gasilski dom v Zagorju telefon, da se morejo požrtvovalni gasilci takoj odpraviti na mesto nesreče.

Gorelo je v Gornjih Zavinah pri posestniku Borštarnju, po domače pri »spodnjem Robavsu«.

Ogenj je zanetil petletni sin g. G. Plameni so v hipu objeli kozolec, v katerem je bil ves letošnji pridelek žita. Na kraj požara je dospelo takoj Gasilno društvo iz Kotredeža, ki je pa

samo omejevalo požar, ker ni bilo v bližini večje vode in niso mogli gasiti z brizgalno. Od silnega ognja so se užgala v bližini stoječa drevesa, katera je moralo kotredežko gasilno društvo posekati, da se ognjeni elementi ni razširil na druga gospodarska poslopja in hišo. Posestnik Borštarnj ima okrog petnajst tisoč dinarjev škode in je za njega nesreča tem večja, ker ni popolnoma nič zavarovan.

Gasilci iz Zagorja so ta dan bili drugič bližnjemu v pomoč, ker so se ravno vrnili s Save, kjer so priskočili na pomoč gasilcem iz Litije pri požaru v bližini postaje Sava, kjer je pogorela hiša in se je užgal poleg stoječi gozd. Obe gasilni društvi zaslužita za svoj trud in vedno pripravljenost vse priznanje.

Rogaška Slatina

Uspešni koncert »Obilica« v Rogški Slatini. Na svoji turneji po Savski in Dravski banovini je prišlo v nedeljo 14. t. m. akademsko pevsko društvo »Obilica« pod vodstvom gg. podpredsednika Nestoroviča ter dirigentov I. Baudure in B. Dragutinoviča tudi v Rogško Slatino. Na kolodvoru je pevce pričakovala godba 40. pp. »Triglav« pod vodstvom viš. kapelnika podpolkovnika g. dr. Cerina, ki jim je zaigrala pozdravno koračnico, v imenu gozlov jih je pozdravil ravnatelj zdravilišča g. dr. Šter, v imenu domačinov pa župan g. Senjure, nakar so odkorakali z godbo v Slatino. Zvečer je društvo priredilo v zasedeni veliki dvorani Zdraviliškega doma koncert, ki je uspel nad vse dobro. Društvo je nastopilo z ženskim, moškim in mešanim zborom. Na sporedu so bili Mokranjci s tremi svojimi rukoveti, Hristić, Milojević, naš (edini) Lajovic s »Kiša« in Josip Stolcer-Slavenski. Glasovni material pride do izraza predvsem v basih in sopranih. Kljub temu, da je vsaki del zbora dober, vendar moški del mešanega zbora prednjači. Ugaja predvsem, da zbor izvaja vse kompozicije na pamet, brez not. Med koncertom je bil zboru od Zdraviliškega poklonjen krasen lovorev venec s trakovi. Publika je zbor nagradila z burnim aplavzom. Po koncertu je bila pevcem prirejena večerja s plesom v dvorani, kjer je igral jazz-band vojaške godbe. Naslednjega dne so si pevci ogledali vrelce in druge slatinske zanimivosti, nakar so se odpeljali v Trbovlje.

Srečeval tuk. Sokolskega društva. V nedeljo 19. t. m. priredi tukajšnje Sokolsko društvo srečeval z nad 500 krasnimi dobitki, med njimi tudi sodček piva i. dr. Slatničani, kupujte srečke.

Kočevje

Pomanjkanje vode. Vsled dolgotrajne suše je bil treba od srede 15. t. m. dalje omejiti v mestu uporabo vode. Tudi po vaseh nimajo dovolj vode, zlasti pitne. K Rožnemu studencu pri Mahovniku hodijo kmetje po vodo že iz oddaljenejših vasi, celo iz Male gore, do katere je dve uri hoda. Vreme niti najmanj ne kaže, da bi dobili v bližnjem času kaj dežja.

Seja občinskega odbora. Novi zakon o agrarni reformi je vzbudil pri nas dokaj odziva. Po sestanku agrarnih interesentov pretekli teden se je vršila v ponedeljek 13. t. m. zvečer seja občinskega odbora, ki je pretresal vprašanja, dotikajoča se kočevske občine ob agrarnem zakonu. Sejo je otvoril župan višji finančni svetnik Maks Kostanjevec ob polnoštevni udeležbi odbora. Dotaknil se je agrarno-reformnega vprašanja v raznih časih od rimske dobe do najnovejših dni. Podčrtal je pomen našega zakona, prečital dopis banske uprave in izvleček zakona ter dal na razpravo sledeče predloge: 1. li naj se mestna občina prijavi kot agrarni subjekt; 2. da se odobri sklep gerenta premoženjske uprave, ki se bo tudi prijavila kot poseben subjekt; 3. da se odobri sklep gerenta v Mahovniku, da se ev. samostojno prijavi. Za Kočevje prihaja v poštev samo posestvo Karla Auersperga. En hektar njegovega gozda bi stal 330 Din odškodnine. Občina potrebuje les kot stavbni material za domačo industrijo, kurivo in druge gospodarske potrebe. K besedi se je javil samo banski svetnik dr. Ivan Sajovic, ki je predlagal, da se občina brez velikih debat vsled ugodnih pogojev zakona prijavi kot subjekt. Nato so bili vsi trije predlogi z večino glasov sprejeti. Pri slučajnostih je grajal dr. Lavrič nedostafke ceste med postajo in parno žago, nakar je župan zaključil sejo.

Mokronog

Aretirali so mokronoški orožniki štiri moške in eno žensko, ki so osumljeni sodelovanja pri vltomu v zidanice na Priči.

Litija

CM podružnica je izročila družbi čisti dobiček kresnega večera 20350 Din in dar gosp. H. Brilija 50— Din, skupaj 25350 Din. Hvala!

Šmartno pri Litiji

Letni živinski in kramarski sejem bo v Šmartnem v ponedeljek po sv. Jakobu, t. j. 27. t. m.

Smrtna kosa. V mesecu juniju je imela v naši župniji smrt obilno žetev. Pomrli so: 4. junija šestnajstletna Birk Stelka, pos. hči iz Bukovec, 1. junija štiriinšestdesetletna posestnica Marija Hauptman iz Jelše, 17. junija 45letna Terezija Mestnik železn. žena iz Vel. Vrha, 13. junija 77letna Franja Mesec, zasebnica iz Vel. Vrha, 26. junija Martin Fenc, pos. sin iz Cerovice in 29. junija Niko Toplak pos. sin iz Zelenca, N. v m. p.

Vesti iz sodišča. 15. t. m. so se začele sodne počitnice, ki bodo trajale do 25. avgusta t. l. Vrnili se je iz trimesečnega bolezenskega dopusta in prevzel svoj referat g. sodnik dr. Jože Sviligoj.

Trbovlje

ZAHVALA ŽUPANSTVA OBČINE TRBOVLJE. Da je bil sprejem bratskih pevcev in pevke »Obilica« tako veličasten in prisrčen, je velika zasluga trboveljskih društev, naših požrtvovalnih žen in vsega občinstva, ki se je zbralo ter jih v svoji sredi prisrčno sprejelo. Zato smatram za svojo dolžnost, da se vsem društvom, uradništvu, obrtništvu, delavstvu in sploh vsem, ki so prihiti pozdraviti naše mile brate in sestre ter pripomogli, da je bil sprejem Obilica tako iskren, odličen in prisrčen, najlepše zahvaljujem. — Gustav Vodusek, župan.

Preselitev sedeža Narodne strokovne zveze. Tukajšnja krajevna organizacija Narodno strokovne zveze je preselila svoj sedež v gostilno g. Jakoba Božiča nasproti Sokolskega doma. Včeraj ob 16. uri je bil tam prvi sestanek revirnih zaupnikov, na katerem so razpravljali predvsem o pripravah za kongres in drugih važnih organizacijskih problemih.

Kranj

Izredni občni zbor SPD, podr. Kranj, bo v torek 28. t. m. ob 20 v restavracijskih prostorih Narodnega doma. Dnevni red: Izpolnitev odbora.

Planina

Kakor znano, bo 9. avgusta v našem trgu odkritje Vilharjevega spomenika. Spored bomo pravočasno objavili. Sosednja društva pa prosimo, naj se za ta dan odpovedo svojim prireditvam.

Jesenice

V nedeljo bo priredilo mlado Sokolsko društvo v Predvoru pri Kranju svoj prvi društveni nastop. Dasi društvo obstoja šele nekaj mesecev, ima veliko število članov in tudi precej spretnih telovadcev. V nedeljo bo pokazalo to mlado društvo, koliko zmore pridnosti in požrtvovalnosti. Društvo vabi tudi druga društva župe Kranj, da se nastopa udelež. V soglasju s sokolsko idejo je, da druga društva naše župe pomagajo temu mlademu, a delavnemu društvu. Železniške zveze ugodne. Za prevoz prijavljenih udeležencev z avtobusi je preskrbljeno. Zdravo!

Vrhnika

Danes naš poseti skupina 40 učiteljev, ki obiskujejo merkantilni tečaj za obrtno-trgovske nadaljevalne šole v Ljubljani. Ogledali si bodo industrijska podjetja, mlekarino in obiskali razne obrtne lokale. Pri tej priliki naj ne pozabijo tudi na Močilnik, Sv. Trojico in druge naravne krasote Vrhnike. Dobrodošli!

V Dravski banovini so si že mnogi večji kraji nabavili škroplilne vozove za škropljenje ulic in cest. Radi velikega prometa z vozni in avtomobili bi bilo to tem bolj potrebno pri nas. Vozovi in avtomobili dvigajo po teh cestah oblake prahu, ki ga mora človek požirati kar na debelo. Celotno v tej najhujši vročini moramo imeti okna zaprta, da se vsaj v stanovanjih malo ubranimo najhujšemu škodljivcu zdravja. Ali bi bila nabava škroplilnega voza res združen s prevelikimi stroški?

m Častniški tovariški večer. Oficijski dom v Mariboru priredi v soboto dne 18. t. m. ob 21. uri v Narodnem domu tovariški večer, na katerega vabi vse one, ki imajo stalno vabilo. Nastopili bodo tudi članj Narodnega gledališča.

m Za brezmotorno letanje. Akademski letalski odsek Aerokluba sklicuje za soboto ob 21 v klubski sobi hotela Mariborski dvor sestanek interesentov za brezmotorno letanje.

m Šurt porodnice. Pri porodu je umrla včeraj popoldne 27-letna na Meljskem hribu 7 stanujoča Veronika Rarkuše. N. p. v m. l.

m Nenavadna tožba. Pred dnevi je bila pri tukajšnjem sodišču razprava, kakršne menda na Slovenskem še ni bilo. Neka hči je namreč vložila proti svojemu očetu tožbo radi nošenja fraka in trdega črnega klobuka. Razsodba se je seveda glasila, da sme X. Y., kakor tudi vsak drugi državljani nositi kakršno hoče obleko.

m Prvenstvenih plavalnih tekem ne bo v Mariboru? Dne 25. in 26. t. m. bi morale biti na Mariborskem otoku plavalne tekme za prvenstvo Slovenije. Kakor doznavamo, bi jih bilo mogoče izvesti samo v slučaju, če bi kopalniška uprava Mariborskega otoka prispevala neko svoto za kritje stroškov, ki dosega baje le 3500 Din. Uprava pa se doslej za to še ni odločila in tako je verjetno, da bodo tekme namesto v Mariboru v Ljubljani. Ker bi od teh tekem imeli vsaj indirektno korist, mislimo, da bi se ta malenkostna svota na vsak način morala žrtvovati. Koliko žrtvujejo za take tekme druga kopalnišča!

m Nezgoda. V tekstilni tovarni Doctor & dr. je včeraj popoldne stroj nevarno poškodoval desno roko 25-letnega pomožnega delavca Konrada Perka iz Bistrice pri Rušah. Odpeljali so ga v bolnico.

Novo mesto

Tukajšnja strelska družina je začela svoje delovanje in vabi vse, ki se zanimajo za viteški sport streljanja, da pristopijo k tej patriotski organizaciji. Prijave sprejemata blaginjak Nadrah Ferdo, poštni upravnik in tajnik Romih Božidar, sodnik okrožnega sodišča. Otvoritev streljanje bo 19. t. m. in sicer je odhod izpred rotovaž ob 10. uri.

Sokolska prireditve. V nedeljo 19. t. m. bo prireditve Sokolskega društva v Dolenjskih Toplicah.

Na Brezjah sta se poročila v sredo 15. t. m. g. Vladimir Bajuk, poštni uradnik in diplomirani jurist v Subotici, in Novomeščanka gđ. Minka Mehle, uradnica železniške direkcije v Subotici, hčerka višjega sodnega oficijala v Novem mestu. Čestitamo.

Prijatelji Gorjancev pozor! Pevsko društvo »Gorjanci« bo tudi letos priredilo izlet na enako imenovano pogorje, in sicer v soboto popoldne gre gori prvi oddelek, v nedeljo-zjutraj 19. t. m. pa drugi. V soboto 18. t. m. bo peljal izletnike do tovarne tovarni o. gosp. Ivana Šiske, lesnega industrijalca; od tu pa peš, po dobro izdelani poti do Sv. Miklavža, kjer bo tudi sv. maša. Med mašo pa bodo peli pevci imenovanega zbora.

Kronika nesreč. S kopačico jo je smrtno-nevarno dobil po glavi 21-letni Gole Jože, posestnikov sin iz vasi Mali Cirmnik 4. občina št. Rupert na Dolenjskem. Zakaj je prišlo do tega, niti Gole sam ne ve. Pravi, da je šel v nedeljo 12. t. m. s prijateljem Rudolfom Karličem popoldne iz zidanice, kjer so pili. Za njima pride S. Jože, mali posestnik v vasi Svinjsko ter udari Josipa Goleja s kopačico po glavi. Z udarcem mu je prebil lobanjo in Gole je takoj padel v nezavest. Goleju se samemu čudno zdi, kako da ga je S. udaril, ker sta si bila vedno dobra. Pripeljali so ga v bolnico. Usmiljenih bratov v Kandijo, kjer se zdravi.

Na sekiri je padel Zupančič Alojzij, posestnik iz Sevnja, občina št. Peter na Dolenjskem, ko je v svojem gozdu sekal in napravljajl drva. Presekal si je desno roko pod laktom.

Opekeli se je. Ko je kuhajl Brulc Franc, iz Vel. Slatnika občina Šmilhel-Stopiče, drožnik, se je opekeli po levi roki in levi nogi. Ker so se mu navedli na opečenih delih telesa veliki mehurji, je bil pripeljan v bolnico. Opekline pa niso nevarne.

V rudniku mu je spodrsnilo. Rafael Škrk, 27letni rudar, je padel v rudniku v št. Janžu ker mu je spodrsnalo. Dobil je poškodbe po hrbtu. Rane se lepo celijo, a bolečine ima mčžakar še vedno hude, tako, da ne more iti na delo. Zdravi se v kandijski bolnici.

Potovanje po zvezdi večernici

135.

Pot do čučiručine buče so sedaj zlahka našli, posebno se, ker so srečali svoje nekdanje male konjičke in jih zaljali. Spotoma so zopet videli onega ogromnega zmaja, kateremu so plezali po hrbtu in vrátil na glavo. Sedaj pa ni bil več sam. Imel je družico, ki ni bila nič manjša od njega, in še dva mladiča sta radozvedno stegovala vratove v zrak. Naš znanec so jim mimogrede zamahnili z rokami v pozdrav in slovo.

Tragedija mladega dijaka

Celje, 16. julija.

V celjski javni bolnici se je zdravil učiteljski Bunc Mirko, ki je bolehal za jetiko. V sredo zvečer okrog pol osmih je v hipu duševne zmedenosti skočil s prvega nadstropja medicinskega oddelka na vrt in obležal mrtev. Vsaka pomoč je bila zaman. Bunc je bil doma iz Studencev pri Mariboru. Zdravil se je najprej v Topolšici, ko mu je pa poslalo slabše, so ga oddali v celjsko javno bolnico.

Podivjanost

Loke pri Zagorju, 16. julija.

Pred dnevi je nenadoma vdrl delavec M. Franc v zaprto stanovanje Marije G., stare žene na Lokah. Brez poviča je navalil na njo in jo pričel tako hudo suvati s pestmi, da jo je kmalu zbil na tla in ji prizadejal več poškodb po telesu. Kakšen namen je imel z njo, se ne ve, in bi stari Mariji predla slaba, da ni slišal njenih klicev na pomoč mimoidoči rudar, ki je priskočil na pomoč in spravil pijanega nasilneža iz hiše. Sedaj se zagovarja s pijanostjo.

Murska Sobota

Premesitev. Gospod Anton Ploj, finančni preglednik, je po službeni potrebi premesčen k finančni direkciji v Ljubljano. V družabnih krogih ga kot narodnega pevalca zelo pogrešamo, ter mu želimo na njegovem novem službenem mestu ves uspeh! Čestitamo!

Proti mešetarstvu

(Dopis iz Slovenskih goric.)

V zadnjih letih se je na kmetih precej ljudi lotilo prekupevanja ali mešetarstva in se tako vrinilo med kmeta in trgovca. Za nekatere vrste blaga so mešetarji sicer potrebni, tako za živino, sadje, jajca itd., ker ne more trgovec sam oblezti v večjem okraju vseh vasi zaradi teh vrst blaga, vendar pa so se tudi pri takem prekupevanju pojavile nekatere nepravilnosti, ki škodujejo tako kmetom kot resnim trgovcem in ki jih je treba odpraviti.

Prekupevalci kupujejo lahko na svoj račun ali pa za kakšnega trgovca. V prvem primeru morajo imeti obrtni list, v drugem pa posebno legitimacijo, ki jim jo izda trgovski gremij in potrdi sresko načelstvo.

Posebno letos, ko se obeta dobra sadna letina, se bodo spet pojavili nakupovalci sadja v velikem številu. Mnogo jih je med njimi, ki nakupujejo na lastni račun in ne za trgovca ali izvoznika. Kmetu obljubijo za sadje lepo ceno in mu naroče, kdaj naj ga pripelje na nakladalno postajo. In šele, ko je blago na postaji, pričnejo iskati med izvozniki takšne, ki

jim je zmanjkalo sadja za izpolnitev vagona. Če pri tem naletijo na nižje cene, kakor so jih obljubili kmetu, tedaj tudi napram kmetu ne obdržijo dane obljube. Kmetje pa jim po navadi oddajo za vsako ceno sadje, da jim ga le ni treba spet odvesti domov, ker bi se jim pokvarilo. O kaki odškodninski tožbi ni govora, ker po navadi nakupovalec nima izterljivega premoženja. In tako trpi škodo kmet na eni, trgovec na drugi strani ter deloma opravičeni nakupovalci, ki morajo vsi plačevati davke.

Spričo tega je sresko načelstvo opozorilo prebivalstvo, naj bo pri prodaji pridelkov previdno in naj se, preden sklene z nakupovalcem kakšno kupčijo, prepriča, ali ima obrtni list ali nakupovalno legitimacijo, ki pa v ostalem velja le 6 mesecev. Vsaka druga izkaznica ali pooblastilo je neveljavno. Če bodo naši kmetje to upoštevali, se bodo znali zavarovati proti gmojni škodi. Pa tudi realna trgovina bo s tem le pridobila. Vsakega prekupevalca pa, ki nima obrtnega lista ali nakupovalske legitimacije, naj ljudje brez oklevanja ovadijo oblastem.

Tečaji za kupunjenje petelinov

S pomočjo kr. banske uprave priredita »Perutninarstva reg. zadruga« in »Selekcijski odsek Kmetijske družbe« v Ljubljani več praktičnih tečajev za kupunjenje petelinov širom Dravske banovine.

Ti tečaji imajo namen predvsem poučiti naše kmetijske ljudi, pa tudi druge rejce perutninarje v tem važnem delu perutninarstva, ki je bilo pri nas vojno čas zelo razširjeno, a je danes žal na škodo umnega perutninarstva skoraj neznano.

Tečaji za kupunjenje se bodo vršili še tekom poletja in sicer:

1. Dne 28. julija na banovinskem posestvu Mali Loki, pričetek ob 10. uri.
2. Dne 29. julija na kmetijski šoli na Grmu pri Novem mestu, pričetek ob 13. uri.
3. Dne 30. julija v št. Vidu pri Stični pri načelniku kmetijske podružnice ob 10. uri.
4. Dne 8. avgusta v Trzinu (kraj se bo pozneje navedel) in sicer tudi popoldne ob 13. uri.
5. Dne 9. avgusta v Kočevju pri načelstvu kmetijske podružnice ob 13. uri.
6. Dne 15. avgusta v Središču ob Dravi pri načelstvu odseka za perutninarstvo in sicer ob 13. uri.
7. Dne 18. avgusta v Tebarjih pri načelstvu kmetijske podružnice, odseka za perutninarstvo, ob 13. uri.
8. Dne 17. avgusta pri Sv. Lenardu v Slov. goricah pri načelstvu kmetijske podružnice ob 13. uri.
9. Dne 18. avgusta na Pragerskem na veleposestvu g. Glančnika ob 13. uri.
10. Dne 1., 3. in 7. septembra za časa veleposejske prireditve v Ljubljani na prostorih Velesejstva. Pričetek vedno ob 10. uri na perutninarjski razstavi.

Tečaji se vršijo brezplačno. Udeleženci se morajo prijaviti najkasneje 8 dni ustmeno ali pisмено pri Kmetijski družbi v Ljubljani, Novi trg 3.

Kdor želi, da se mu na tečajih kapuni nekaj živili, naj to navede pri prijavljavi tečajev, da se mu zamore poslati natančno navodilo, kako je s petelinčki (12—16 tednov starimi) ravnati pred kapunjenjem.

Gospodarske vesti

× Zetev v Počonjavu in sremskem Posavju. V Dunavski banovini so podatki o žetvi že zbrani. Za prodajo bo na razpolago okrog 100.000 vagonov pšenice. Dohodki od tega žita bodo znašali okrog 1650.000.000 Din. V sremski posavini pa je pšenica zelo slabo obrodila, in sicer povprečno 4 do 7 q od jutra. Blago je slabo.

× Prekršitve zakona o žitnem monopolu. Nekateri žitni trgovci so že prekršili določbe zakona o pšeničnem monopolu. Neki trgovec v okolici Beograda je plačal za novo poševico po 144 mesto 160 Din. Izgovarjal se je, da je bila pšenica nečista. Neki drugi trgovec je od kmeta kupil 21 q, plačal pa samo 19 q, prav tako zaradi nečistosti blaga. Takšno prakso bo treba s strogo kontrolo odpraviti.

× Poljedelsko ministrstvo bo na račun države poslalo v inozemske poljedelske centre 200 mladih kmetov, da razširijo svojo izobrazbo. V prvi vrsti bodo poslani v tujino oni, ki so dovršili gospodarske šole in oni, ki jih bodo pripravile zadruga.

× Viceguvernerja Narodne banke. Odvetnik dr. M. Čingrija in dr. M. Gjorgjevič, pomočnik ravnatelja pri finančnem ministrstvu, sta bila imenovana za viceguvernerja Narodne banke.

× »Jugoslavische Nachrichten«. Jutri prične v Beogradu izhajati nov politično-gospodarski list »Jugoslavische Nachrichten«. List bo izhajal v nemščini.

× Valorizacija žita v Romuniji. Romunski parlament je še pred poteklimi volitvami izglasoval zakon o valorizaciji žita, katero so nameravali izvesti v prvi vrsti s sindikalizacijo izvoza, pridelovanja in razdeljevanja. Zakon pa ni stopil v veljavo zaradi spremembe vlade. Poljedelsko ministrstvo se je sedaj zavzelo za sistem premij, s katerimi hoče podpreti poljedelce v letošnji sezoni. Od 15. julija t. l. do 1. julija naslednjega leta bo država plačevala za vsak vagon pšenice ali pšenične moke, ki gre v inozemstvo po 10.000 lejev izvozne premije. S tem se bo povišala izvozna cena romunske pšenice. Pšenice za izvoz bo okrog 30.000 vagonov. Vsa državna podpora bo potemtakem znašala okrog 300.000.000 lejev. Nekateri menijo, da bodo premije koristile le trgovcem, ne pa kmetom, toda konkurenca kupcev bo izzvala porast cen tudi na domačih trgih. Premijo bodo plačevali le za dobro žito. Za premijski

fond pa bodo zbrali denar s posebno takso na kruh. Cena kruhu pa bi se ne povišala, ker že itak ni v nikakem skladu s ceno pšenice.

Dobave

Gradbeni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 21. julija t. l. ponudbe glede dobave 100.000 kg cementa. Strojni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 23. julija t. l. ponudbe glede dobave 2500 kg masila; do 28. julija t. l. pa glede dobave 4700 zvitkov brzinomerilnih trakov. (Predmetni pogoji so na vpogled pri omenjenih oddelkih).

Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema dg 23. julija t. l. ponudbe glede dobave usnja, smole, kreme za sedla in 2000 m jelenih vrvi. (Predmetni oglas z natančnejšimi podatki je v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled).

Borzna poročila

dne 16. julija 1931.

Devize

Ljubljana, 16. julija. Amsterdam 2275-55 do 2282-39, Bruselj 287-39—789-75, Curih 1096-65 do 1099-95, Dunaj 293-96—296-36, London 273-61 do 274-43, Newyork 5639-49—5656-49, Pariz 222-62 do 223-28, Praga 167-29—167-79, Trst 294-11 do 295-01.

Zagreb, 16. julija. Dogodki v Nemčiji na položaj tukajšnje borze niso v ničemer vplivali. Naši gospodarski krogi na položaj v Nemčiji ne gledajo pesimistično in menijo, da se bo v kratkem zboljšal. Čeprav na naših borzah Berlin ne notira, vendar izven borze kupujejo marke po 13, v enem primeru celo 13-33 dinarjev. Posebno čvrsto pa notira v zadnjih dneh Pariz, med tem ko se je London znatno poslabšal. — Amsterdam 2275-55 do 2282-39, Dunaj 293-96—796-36, Bruselj 287-39—289-75, London 273-61—274-43, Milan 294-11—295-01, Newyork kabel 5650-49—5667-49, Newyork ček 5639-49—5656-49, Pariz 222-62—223-28, Praga 167-29—167-79, Curih 1096-65—1099-75.

Beograd, 16. julija. Amsterdam 2275-55 do 2281-55, Bruselj 787-39—789-75, Bukarešta 33-44 do 33-54, Dunaj 793-96—796-96, London 273-61 do 274-61, Milan 294-11—296-11, Newyork 5636-49 do 5656-49, Pariz 221-28—223-28, Praga 167-29 do 167-79, Kopenhagen 1507-89—1512-89, Varšava 682-76—684-76, Zürich 1096-65—1099-95.

Dunaj, 16. julija. Amsterdam 287-50, Atene 9-225, Beograd 12-52, Bruselj 99-40, Bukarešta 4-2083, London 34-4975, Madrid 67-75, Milan 37-195, Newyork 711-20, Pariz 28-05, Praga 21-0638, Solija 6-1475, Stockholm 190, Kopenhagen 189-70, Varšava 79-55, Zürich 138-42.

Curih, 16. julija. Beograd 9-09, Pariz 20-25, London 24-95, Newyork 515-37, Bruselj 71-75, Milan 26-84, Madrid 48-90, Amsterdam 207-65, Dunaj 72-30, Stockholm 137-55, Oslo 137-40, Kopenhagen 137-40, Solija 3-73, Praga 15-255, Varšava 57-65, Budimpešta 90-025, Atene 6-65, Carigrad 2-4375, Bukarešta 3-0575, Helsingfors 12-95.

Vrednostni papirji

Ljubljana, 16. julija. Na tukajšnjem tržišču ni sprememb.

Zagreb, 16. julija. Državni papirji: 7% inv. pos. 84—85-50, 4% agr. obv. 46—48, 7% Bler 77-50—78, 8% Bler 89—90, 7% pos. Hip. b. 77—80, 7% begl. obv. 59—60, Vojaška škoda ar. 368—368, kasa 368 bl., ult. jul. 368 bl., ult. dec. 369—372. — Banke: Hrvatska 50—60, Prašedion 957-50—965, Jugosl. Union 154 do 156, qugo 67—68, Srbska 190—191, Ljubljanska kred. 120—123, Narodna 6350, Zemaljska 120 do 122. — Industrije: Sečerana Osijek 220 do 227-50, Trboveljska 237-50—242-50, Slavonija 200 d., Vevče 120—122, Gufmann 110—120, Narodna šum. 25 d., Danica 65—70, Isis 46 bl., Dubrovačka 300—340, Jadranska 520 bl., Oceanija 190—200.

Beograd, 16. julija. 7% inv. pos. 84 bl., 7% Bler 79-50 d., 6% begl. obv. 58-50—61-50, vojna škoda pr. 365—366, kasa 365-50—367, ult. nov. 372 d., ult. dec. 374 d., Narodna 6650 bl.

Dunaj, 16. julija. Bankverein 14-60, Dunav-Sava-Adria 12-90, Trbovlje 28-25, Leykam 2.

Notacije naših državnih papirjev v inozemstvu

London, 16. julija. 7% Bler 75—76-50, Newyork, 16. julija. 8% Bler 86—90, 7% Bler 74—76, 7% pos. Hip. b. 75-25—79.

Žito

Ljubljana, 16. julija. Tendence čvrsta, brez prometa.

Novi Sad, 16. julija. Koruza: banatska 94—95. Tendence: za koruzo čvrsta, za ostalo neizpremenjena. Promet: pšenica 48, koruza 14, moka 10 vagonov. Vse ostalo neizpremenjeno.

Les

Ljubljana, 16. julija. Tendence neizpremenjena, malo: promet: 1 vagon bukovih drv.

Radio

Ljubljana, petek, 17. julija. 12.15 Plošče. 12.45 Dnevne vesti. 13.00 Cas, plošče, borza. 18.30 Salonski kvintet. 19.30 Gdč. C. Krekova: Gospodinjska ura. 20.00 Vremenska napoved. 20.30 Prenos iz Beograda. 21.30 Casovna napoved, dnevne vesti, sport. 22.00 Napoved programa za naslednji dan.

Ljubljana, sobota, 18. julija. 12.15 Plošče. 12.45 Dnevne vesti. 13.00 Casovna napoved, plošče, vremenska napoved, sport. 13.30 Borzne vesti. 18.30 Salonski kvintet. 19.30 G. prof. N. Kurel: Nove smernice ljudskega odra. 20.00 G. dr. Čampa: Časnik in časnikarstvo. 20.30 Delavska godba »Zarja«. 21.00 Prenos iz Bleda. 22.00 Salonski kvintet. 23.00 Napoved programa za naslednji dan.

Zagreb, petek, 17. julija. 12.20 Kuhinja. 12.30 Plošče. 13.30 Novice. 20.30 Beograd. 22.30 Novice. 22.40 Po tujih postajah.

Zagreb, sobota, 18. julija. 12.20 Kuhinja. 12.30 Plošče. 13.30 Novice. 20.30 Operetni in kabalni večer. 21.50 Novice in vreme. 22.00 Koncert (dalje).

Beograd, petek, 17. julija. 11.30 Plošče. 12.45 Plošče. 13.30 Novice. 19.00 Večerni koncert Radio orkestra. 19.30 Vokalni koncert. 20.00 Sport v poletju. 20.30 Komorna »last«. 21.10 Vokalni koncert. 21.40 Radio orkester. 22.30 Novice. 22.40 Jazv glasba.

Beograd, sobota, 18. julija. 11.30 Plošče. 12.35 Radio orkester. 13.30 Novice. 19.00 Plošče. 19.40 Ciganska glasba. 20.20 Violinski koncert. 21.00 Plošče. 21.15 Komedije. 21.35 Novice. 22.15 Večerni koncert Radio ork. 23.15 Večerna glasba.

Praga, petek, 17. julija. 11.30 Plošče. 14.30 Bratislava. 17.10 Plošče. 18.25 Vokalni koncert. 19.30 Pesmi. 19.55 Orkestralni koncert. 21.30 Violinski koncert. 22.15 Plošče.

Praga, sobota, 18. julija. 11.30 Plošče. 12.30 Bratislava. 14.00 Plošče. 14.30 Brno. 17.10 Plošče. 18.25 Fotografiska umetnost. 19.05 Poljudna glasba. 19.35 Plošče. 20.05 »Skriven zakon«. komedija. 21.0 Orkestralni koncert. 22.20 Brno.

Sport

Hajduk v kritični luči

Ilirija igra v nedeljo s Hajdukom in je njena naloga izredno težka — vendar ne brezupna. Ali je mogoče priti Hajduku do živga, navzile njegovi superiorni igri pretekle nedelje? Preglejmo Hajdukove vrste. Moštvo je v vseh delih precej izenačeno, poleg izredno dobrih zasedb ima pa tudi slabše točke.

Napadalna vrsta je vibrana do podrobnosti. Njena moč leži v desnem krilu Lemešić-Benčić, ki je navadno nosilec vseh napadov. Kragić na levi strani je bil proti Primorju izredno slab — imel je pač slab dan, vendar smemo trditi, da ne dosega svojih kolegov. Ilirija bo morala posvetiti vso pažnjo zasedbi mesta levega krila. Ta bo moral predvsem paziti na Benčića, ako se bo preveč ukvarjal z desno zvezo, bo Benčić vedno utekel. Bergles bo moral znatno pomagati in stati tik za svojim krilcem. Sploh bosta morala oba branilca bolj paziti na zvezi. Hajdukovi napad igra mehko — mora se proti njim trdo nastopiti.

V krilski vrsti je Marušić »bomba«. Na njegovi strani bo težko prodrati, forsirati bo treba desno stran. Poduje in Gusina sta manj težavna nasprotnika. Prizemna igra je pogoj — kajti Hajdukovi so v igri z glavo neprimerno bolj kot Ilirija.

Obramba je slajna, posebno Mikačić. Prodori po desnem krilu ga lahko zavrže od svojega gola v tem trenutku seveda mora slediti centerpas notranjemu triu. Glavni pogoj je čisto streljanje — četudi od daleč. Čulić v голу ni ravno velika zvezda. Slabše točke Hajduka so v napadu Kragić, v krilski vrsti Gusina in Poduje, v obrambi Čulić. Taktično dobro moštvo bi vsekakor skušalo, da to izrabi — ako hoče Ilirija doseči dober rezultat, mora dobro premisliti katero taktiko bo izbrala. S tehniko Hajduku Ilirija ne more do živga, edino v taktiki leži njena šansa.

Nastop plavačev GAK

Ilirija je povabila v goste plavalno ekipo Grazer Atletik kluba. Po večkratnem gostovanju

budimpeštanskega FTC, bomo prvič imeli priliko, da vidimo na startu avstrijske plavače. Bilžina Gradca nam omogoča, da navežemo stalne stike z Avstrijo, kar bo našemu plavalnemu sportu samo v korist.

GAK nastopi z 10 plavači. Naj navedemo le dve znani imeni. Rödiger je večkratni avstrijski prvak in rekord v prostem plavanju na proгах od 100 do 1500 m. Njegovi specijalni progi sta 100 in 400 m. Seitz je poleg Kollerja najboljši avstrijski hrbtni plavač.

Ilirija nastopi proti gostom s svojimi najboljšimi močmi. Dvomeč bo v naslednjih točkah: 100 m prosto, 100 m hrbtno, 200 m prsno, 3 krat 100 m mešano, 5 krat 5 m prosto in waterpolo. Vršile se bodo tudi vmesne točke in svrhu izbire plavačev, ki bodo zastopali Ilirijo na bližnjem podsavaznem prvenstvu.

Plavalna tekma se bo vršila v nedeljo ob 10.30 in popoldne ob 15. Tekmovanje je zamišljeno tako, da bodo imeli gledalci priliko, da prisostvujejo tekmi Hajduk—Ilirija.

Ilirija old boys — tenis

Jutri v soboto ob 18.30 se bo vršila na igrišču Ilirije nogometna trening tekma med old boys moštvom in tenis sekcijo Ilirije. Na obeh straneh nastopijo igralci, ki so pred leti stalno nastopali v prvem moštvu Ilirije.

Tarls je postavil ob priliki otvoritve plavalnegastadiona v Reimsu na 300 m prosto nov svetovni rekord s 3:27.6.

Godard je dosegla v torku na 100 m prosto s 1:10.4 nov francoski rekord.

Finski rekord v teku na 100 m z zaprekami je dosegel Sjöstedt s fenomenalnim časom 14.6.

Za počitnice berite

»V oklopnjaku okoli sveta«. Petro in zabavno čtivo. V dveh delih; vsaki del po Din 20.—, vezan Din 26.—. Naroča se pri upravi »Jugoslovana«, Ljubljana, Gradišče št. 4.

Morski vrag

eden najlepših romanov svetovno znanega ameriškega pisatelja Jacka Londona, se dobi za nizko ceno Din 20.—, vezan izvod Din 30.—. Naroča se pri upravi »Jugoslovana«, Ljubljana, Gradišče št. 4.

Gramofonske plošče po 3 Din

izposojuje »SLAGER«, izposojevalnica gramofonskih plošč in gramofonov,

Ljubljana, Vegova ulica 2. 1501

Knežinja Zurova

prekrasni ljubavni roman. Cena Din 80.—, v platnu vezan 85.—. Naroča se pri upravi »Jugoslovana«, Ljubljana, Gradišče št. 4.

Kolesa 1422 po Din 1500.—

»CENTRA« Ljubljana Masarykova cesta

J. Boc

se vam zlika, očiati, pokrpa in zaobrne Vaša obleka. Na likanje se lahko počaka. Dopisnica zadoštuje, pridemo po obleko na dom. Istotam je prvovrstni modni atelje. Blago se lahko nabavi pri nas po najnižjih cenah 1619

Trajna ondulacija

po najnovejšem načinu potom aparata »Adoll 1931« po najnižji ceni in z garancijo izvršuje damski brivski salon Matko Šijaković Ljubljana Prečna ulica 4 1565

Zakon o uradnikih

(U. Z.) Nujno potreben vsakemu državnemu uradniku, dobite v upravi »Jugoslovana«, Ljubljana, Gradišče 4. Knjižica obsega 194 strani, od katerih odpade 17 na stvarno kazalo. Cena 18 Din. Za poštnino 1 Din v znakah. Naročite ga še danes, ker je zaloga majhna.

Vrtne zaklopne stole

prodaja pisarna Tribuč na Glincah — tel. 2605

Nogavice, rokavice, volna in bombaž

najceneje in v velikih izbir pri KARL PRELOG Ljubljana, Židovska ulica in štiri trg.

Makulturni papir

se poceni prodaja

Na razpolago večja količina

Naslov pove uprava Jugoslovana

Službene objave

Razglasi kraljevske banske uprave

V. No. 597/3. 1936 3-2

Razglas o licitaciji.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine v Ljubljani razpisuje za popravilo in dopolnitev centralne kurjave v zaporih kr. moške kaznilnice v Mariboru

I. javno pismeno ponudbeno licitacijo na dan 4. avgusta 1931. ob enajstih v sobi št. 17 tehničnega oddelka v Ljubljani. Pojasnila in ponudbeni pripomočki se proti plačilu napravni stroškov dobivajo med uradnimi urami pri tehn. odd., soba št. 28.

Ponudbe naj se glase v obliki popusta v odstotkih (tudi z besedami) na vsote odobrenega proračuna, ki znaša 242.771-10 Din. Podrobnosti razpisa so razvidne iz razglasa o licitaciji v »Službenih novinah« in na razglasni deski tehničnega oddelka.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine
v Ljubljani, dne 13. julija 1931.

*

K V-No. 4246/1. 1932 3-1

Razglas o licitaciji.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine v Ljubljani razpisuje za prevzem gradnje IV. grupe obmejnih carinskih oddelkov na teritoriji Dravske banovine

I. javno pismeno ponudbeno licitacijo na dan 5. avgusta 1931. ob enajstih v sobi št. 17 tehničnega oddelka v Ljubljani. Pojasnila in ponudbeni pripomočki se proti plačilu napravni stroškov dobivajo med uradnimi urami v sobi št. 27.

Ponudbe naj se glase v obliki popusta v odstotkih (tudi z besedami) na vsote odobrenega proračuna, ki znaša dinarjev 1.729.879-11.

Podrobnosti razpisa so razvidne iz razglasa o licitaciji v »Službenih novinah« in na razglasni deski tehničnega oddelka.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine
v Ljubljani, dne 14. julija 1931.

*

II. No. 16.981/1. 1933

Objava.

Za delomrže in izkoriščevalce občinskih podpor se proglašajo sledeče osebe:

Urbanec Henrik, roj. 8. julija 1903, pristojen v občini Srednja vas, srez Radovljica. Lebeničnik Ferdinand, roj. 1905, pristojen v občini Spitalič, srez Kamnik. Kranjc Franc, roj. 13. oktobra 1897, pristojen v občini Borečeva, srez Ljutomer. Grojzdek Jože, roj. 1906, pristojen v občini Podgorica, srez Ljubljana. Motnikar Ferdinand Edvard, roj. 1908, pristojen v občini Zagorje ob Savi, srez Litija. Mastnak Anton, roj. 17. junija 1898, pristojen v občini St. Rupert nad Laškem, srez Celje. Tratin Josip, roj. 1903, pristojen v občini Griže, srez Celje. Payer Ivan, roj. 1880, pristojen v občini Škofja Loka, sreska izpostava Škofja Loka. Pokoren Rafael, roj. 1901, pristojen v občini Škofja Loka, sreska izpostava Škofja Loka. Klun Ivan, roj. 18. februarja 1903, pristojen v občini Sodražica, srez Kočevje. Glad Ana, rojena 1903, pristojna v občini Fara, srez Kočevje. Medik Otokar, roj. 1. januarja 1873, pristojen v občini Brebrovnik srez Ptuj. Lančič (Karba) Jakob, roj. 12. junija 1906, pristojen v občini Zerovinci, srez Ptuj. Pernek Ivan, roj. 9. avgusta 1915, pristojen v občini Podlehnik, srez Ptuj. Sajko Ivan, roj. 1866, pristojen v občini Sv. Ema, srez Smarje pri Jelšah. Zagorščak Franc, roj. 3. februarja 1892, pristojen v občini Sedlarjevo, srez Smarje pri Jelšah. Arzenšek Henrik, roj. 2. julija 1891. Anderluh Peter, roj. 2. julija 1880, pristojen v občini Smarje pri Jelšah trg, srez Smarje pri Jelšah. Eših Anton, pristojen v občini Ponikva, srez Smarje pri Jelšah. Rukavina Sime, roj. 1881, pristojen v občini Pozarišče, srez Perniš. Lukač Blaž, roj. 1899, pristojen v občini Gradina, srez Virovitica. Zvon Ivan, roj. 1855, pristojen v občini Čakovec, srez Čakovec. Kozina Juraj, rojen 1901, pristojen v občini Krapina, srez Krapina. Čuk Gabriel, roj. 20. maja 1907. Čuk Božo, roj. 30. junija 1905. Duliman Alija, roj. 30. marca 1902. Bakotarič Marica, roj. 30. maja 1904. Jolič Božidar, roj. 20. aprila 1903, pristojen v občini Gornjo Ramška, srez Prozor. Aralica Marija, roj. 1912. Bogdanovič Petar, roj. 1883. Čilič Jakob, roj. 1912. Čilič Marija, roj. 1910. Hrga Sinica, roj. 1890. Bojčić Milan, rojen 1892. Grvonda Jela, roj. 1909. Nakušič Mate, roj. 1910, pristojen v občini Drniš, srez Knin. Hrga Avguštin, star 24 let, pristojen v občini Gornje polje, srez Livno. Krstanovič Aleksa, zidar. Jurišič Slavko, glasbenik. Soremot Marko, natakar. Tuša Petar, ključavničar. Tuša Franjo, delavec. Malič Anton, čevljar. Jurič Ivan, kovač. Zer

Milka. Čivčija Rudolf, delavec. Brdar Dragutin, delavec. Matošević Marjan, delavec. Šeporovič Šefik, delavec. Čevarič Pero, zidar, pristojen v občini Bučica, srez Travnik. Polunič Petar, roj. 1907. Primovac Nikola, roj. 1906, pristojen v občini Drinovec, srez Ljubuški. Šišević Bečirovič Sulejman, pristojen v občini Sokoloviči, srez Višegrad. Krstović Mladjen, pristojen v občini Rijelo Polje, srez Višegrad. Obradović Ljubiša. Filipović Milivoje. Maloparac Svetislav, pristojen v občini Požega, srez Požega. Popović Velosava. Popović Vojin. Tomanič Boško, pristojen v občini Vukoviči, srez Tešanj. Kojadinović Gjuro, star 35 let. Kojdžević Katica roj. Agalič, stara 27 let, pristojna v občini Lekmini, srez Bos. Gradiška. Omer Zobič. Jusuf Ramič. Izo Ribič. Ibrahim Radovac. Ekrem Baždalič. Mijo Čanur. Vida Magarušić. Suljo Kesten. Jovo Savatič. Mustafa Plivac. Sado llandan. Mijo Radovac. Branko Savković. Jovan Božić. Jovo Danilović. Rasima Ramič, pristojen v občini Jezersko, srez Jajce. Kešić Jovan. Malič Anton, pristojen v občini Klačnič, srez Banja Luka. Gajič Mihajlo, star 17 let. Gvozdenac Aleksa, star 39 let. Milanović Radivoj, star 21 let. Jovič Nikola, star 25 let. Došlov Ilija, star 21 let. Kreka Stevan, star 28 let. Jakšić Stanko, star 26 let, pristojen v občini Gerovec, srez Mrkonjić grad. Ružojić Stevan, star 27 let. Radojčić Aleksa, roj. 1911. Makranović Grga, star 40 let. Despara Jozo, star 50 let, pristojen v občini Doventa, srez Banjaluka. Bojanič Mitar, star 45 let, pristojen v občini Doventa, Rekavice, srez Banjaluka. Plavšić Zivko, roj. 1905, pristojen v občini Slatina, srez Banja Luka. Tadić Danica. Debeljaković Ružić Ruža. Bjelič Anto, pristojen v občini Dragočaji, srez Banja Luka. Krnjajić Ruža, stara 21 let. Hron Marija, stara 21 let. Varek Marica, stara 19 let. Merkl Johan, star 21 let. Jindra Marica, stara 32 let. Jungić Ostaja, star 29 let. Baganetić Bogdan, star 20 let, pristojen v občini Cerovljani, srez Bos. Gradiška. Kovačević Dušan, pristojen v občini Budžak, srez Banja Luka. Ajar Arif Zejnilov. Filipović Salih Husejina. Filipović Gjerko Husejina. Alibegović Turhudin Ibrahimov. Dunović Pero. Mistrić Suljin Hamed. Mistrić Ibro Jurin. Martinović Ante Mije, pristojen v občini Ključ, srez Ključ. Paša Mašić. Barešić Anka. Bašić Dimšić, pristojen v občini Derventa, srez Derventa. Begulić Husijan, star 21 let, pristojen v občini Sanica, srez Ključ. Račić Ivka, rojena 1911, pristojna v občini Čelina, srez Banjaluka. Boždak Lazar, star 22 let, pristojen v občini Bački Brestovec, srez Odžaci. Hep Sevestijan, star 58 let, pristojen v občini Stari Futog, srez Novisad. Vranjalić Fatima, rojena 18. septembra 1913, pristojna v občini Stolac, srez Stolac. Popalović Anka, stara 35 let. Krmek Grga, star 28 let, pristojen v občini Hutovo, srez Stolac. Bakšić Alija. Bakšić Nazif. Kalajinić Vladimir. Bijelič Risto, pristojen v občini Lubinje, srez Ljubinje.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine
v Ljubljani, dne 9. julija 1931.

Razglasi sodišče in sodnih oblastev

Vpisi v zadrugi register.

Vpisale so se izpremembe in dodatki pri nastopnih zadrugah:

775. Sedež: Leskovec pri Krškem. Dan vpisa: 27. junija 1931. Besedilo: Živinorejska zadruga v Leskovcu pri Krškem, r. z. z. o. z.

Vpisala se je izprememba pravil: § 2. Namen zadruga je, pospeševati gospodarstvo svojih članov s tem, da skuša povzdigniti živinorejo z zboljšanjem domačih in udomačenih pasem vseh vrst živine z ozirom na določen rejski cilj in zboljšati prodajne razmere glede živine.

Kot rejski cilj si postavlja zadruga vzrejo živine, ki se odlikuje po čim večji hasnovitosti, posebno glede mlečnosti, nadalje glede mesnosti in uporabe za vprego.

§ 3. V dosegu tega namena zadruga:

1. preskrbuje dobre plemenjake one pasme, ki je v njenem okolišju določena, oziroma daje podpore za njih nakup ali vzdrževanje;

2. skrbi, da rodovna komisija redno odreja izbrane plemenjake za oplođitev poedinih ženskih plemenskih živali zadrugi; 3. skrbi, da rodovna komisija redno vsako leto klasificira celokupni zarod zadrugne živine z ocenami o njeni plemenski vrednosti in s pripombami o njenih dobrih in nepovoljnih lastnostih;

4. vodi rodovno (matično) knjigo; 5. označuje živino z vidnimi znaki; 6. skrbi za umno vzrejo telet, ki izvi-

rajo od živali, vpisanih v rodovno knjigo; 7. varuje živino kužnih bolezni in v ta namen kar najstrože uporablja predpise o odvratanju in zatiranju živalskih kužnih bolezni; skrbi, da se živina cepi zoper nalezljive bolezni in oskrbuje zdravljenje živine;

8. skrbi za umno travništvo, za skupne pašnike za plemensko živino in po možnosti za zavarovanje živine, kar se uredi s posebnim pravilnikom;

9. dobavlja članom potrebščine za plemensko živino, toda le proti takojšnjemu plačilu;

10. posreduje pri prodaji in nakupu plemenske živine s tem, da objavlja od časa do časa podatke iz rodovne knjige in vodi seznam živali, ki so na prodaj; dalje posreduje pri prodaji žive ali zaklane živine;

11. širi pouk o umni živinoreji s posebnim ozirom na dobro pokolenje in vzrejo živine;

12. se udeležuje živinorejskih razstav in prireja krajevne ogledne onih plemenskih živali, ki so vpisane v rodovniško knjigo. § 12. Zadrugi delež znaša 20 Din.

Na delež se ne plačujejo niti obresti niti dividende.

§ 22. Načelstvo obstoji iz načelnika, tajnika, blagajnika in 7 odbornikov.

§ 24. Zadruga zastopa na zunaj in podpisuje v njenem imenu po dva člana načelstva.

§ 36. Dan, kraj, pričetek občnega zbora in dnevni red se objavi v razglasu na objavljeni deski zadruga vsaj osem dni pred zborovanjem. Načelstvu, odnosno nadzorstvu je dano na prosto voljo, občni zbor razglasiti tudi še na drug način.

Člani načelstva so dosedanjí že vpisani v zadrugi register.

Okrožno sodišče v Novem mestu, dne 27. junija 1931.

Firm. 115/31 — Zadr. III. 122/2.

*

776. Sedež: Ribnica. Dan vpisa: 27. junija 1931. Besedilo: Živinorejska in prešičerejska selekcijska zadruga v Ribnici z okolico, r. z. z. o. z.

Izbrisal se je načelstveni član Rigler Franc, vpisal pa novoizvoljeni načelstveni član Joras Anton, posestnik v Ribnici št. 148.

Okrožno sodišče v Novem mestu, dne 27. junija 1931.

Firm. 116/31 — Zadr. II 114/16.

*

777. Sedež: St. Rupert. Dan vpisa: 27. junija 1931. Besedilo: Živinorejska zadruga v St. Rupertu, r. z. z. o. z.

Izbrisal se je izstopivši član načelstva Brdik Janez, vpisal pa novoizvoljeni načelstveni član Primožič Viktor, ekonom v St. Rupertu.

Okrožno sodišče v Novem mestu, dne 27. junija 1931.

Firm. 113/31 — Zadr. II 94/8.

Konkurzni razglasi

Sa 22/31-2. 1936

778.

Poravnalni oklic.

Uvedba poravnalnega postopanja o imovini dolžnika Mayer Karla Teodorja, »Fotomayer« v Mariboru, Gosposka ul. št. 39. Poravnalni sodnik dr. Kovča Franc, sodnik okrožnega sodišča v Mariboru.

Poravnalni upravnik dr. Veble Andrej, odvetnik v Mariboru.

Narok za sklepanje poravnave pri imenovanem sodišču, soba št. 84 dne 17. avgusta 1931 ob devetih.

Rok za oglasitev do 12. avgusta 1931 pri okrožnem sodišču v Mariboru.

Okrožno sodišče v Mariboru, odd. III., dne 9. julija 1931.

Razglasi raznih uradov in oblastev

K št. 1370/31. 1938-3-2

Razpis zdravniške službe.

Glavna bratovska skladnica v Ljubljani razpisuje na podlagi »Pravilnika za opravljanje zdravniške službe pri bratovskih skladnicah« (Službeni list kraljevske banske uprave Dravske banovine št. 248/40 ex 1930) službo pogodbenega zdravnika pri krajevni bratovski skladnici v Velenju s sedežem v bližnji okolici premogovnika Zabukovca ali Liboje.

V zdravnikov okoliš spadajo občine: Griže, Zalec, Velika Pirešica, St. Peter v Savinjski dolini in Petrovče, po katerih biha točasno 337 članov premogovnika Zabukovca s 604 rodbinskimi svojci in 80 člani premogovnika Keramične industrije s 100 rodbinskimi svojci.

Prejemki zdravnika so pavšalirani z Din 2500— mesečno in trinajstvo plačo brez vseh drugih dajatev.

Zdravnik bratovske skladnice mora:

1. biti državljani kraljevine Jugoslavije; 2. govoriti in pisati srbsko-hrvatski-slovenski jezik;

3. biti doktor vsega zdravilstva in imeti diplomu fakultete kraljevine Jugoslavije ali diplomu tuje fakultete, nostrificirano na eni izmed domačih medicinskih fakultet, ali je že dosegel to pravico;

4. med temi zdravniki se sprejme v prvi vrsti zdravnik z dokazanimi sposobnostimi za malo in srednjo kirurgijo, kakor tudi za porode z ginekologijo;

5. odslužiti po zakonu predpisani bolnični staž, imeti pravico privatne prakse in biti vpisan v imenik zdravniške zbornice;

6. biti telesno in duševno zdrav;

7. imeti uravnano vojno obvezo in pri sprejemu v službo ne sme biti starejši od 45 let.

8. imeti pravico do ekspedicije zdravlil s predpisano lekarniško prakso.

Natančnejše informacije se dobe pri krajevni bratovski skladnici v Velenju.

Nastop službe je 1. oktobra 1931.

Lastnoročno pisane ponudbe sprejema krajevna bratovska skladnica v Velenju do 30. avgusta 1931.

Glavna bratovska skladnica v Ljubljani, dne 13. julija 1931.

*

St. 19.335-1931-II. 1932-3-3

Natečaj

za vpis v Šolo za zdravstvene pomočnike.

Šola narodnega zdravja v Zagrebu razpisuje na podlagi zakona o strokovnih šolah za pomožno osebje v socialni in zdravstveni službi z dne 13. novembra 1930 natečaj za sprejem učencev v Šolo za zdravstvene pomočnike.

Namen te šole je, da usposobi pomožno strokovno osebje za delo pri pobijanju nalezljivih bolezni in za nadzorstvo nad življenjskimi potrebščinami.

Po dovršitvi te šole se učenci lahko namestijo kot dezinfektorji ali tržni nadzorniki v higijski ali javni zdravstveni službi po predpisih zakona o uradnikih.

V šolo se sprejemajo učenci z najmanj štirimi, z uspehom dovršenimi razredi srednje ali meščanske šole, ki niso mlajši od 18 in ne starejši od 28 let. Pouk v šoli traja 12 mesecev in se prične dne 1. septembra 1931.

Prošnje, po predpisih kolkovane in opremljene s krstnim listom, domovinskim listom, šolskim izpričevalom, zdravniškim izpričevalom o vedenju, je treba poslati najkasneje do 1. avgusta 1931 na Šolo narodnega zdravja v Zagrebu, Mirogojska cesta 4, kjer se lahko dobe tudi vse detaljne informacije o šoli.

Pristojbina za vpis znaša Din 100.—.

Šola narodnega zdravja v Zagrebu, dne 2. julija 1931.

Razne objave

1930

Vabilo

na I. izredni občni zbor

zadruga »POHORSKA VZPENJAČA« r. z. z. o. z. v Mariboru, ki se bo vršil v četrtek dne 23. julija 1931 ob 20. uri v lovski sobi hotela »Orel« v Mariboru, Grajski trg 1.

Dnevni red:

1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.

2. Predsedniško poročilo o stanju akcije za gradnjo Pohorske železnice.

3. Čitanje proračuna in pogodbe tt. Fühles & Schultze, München.

4. Sklepanje o oddaji gradbenih in mehaničnih del tt. Fühles & Schultze.

5. Sklepanje o razpolaganju z denarjem naloženim pri Mestni hranilnici v Mariboru.

6. Sprememba naziva zadruga »Pohorska železnica«.

7. Slučajnosti.

Po § 29 zadrugišnih pravil se za slučaj nesklepnosti vrši pol ure pozneje na istem mestu in z istim dnevnim redom občni zbor brez oziroma na število udeležencev.

Vsak član se mora legitimirati s potrdilom, da je plačal vsaj en delež, sicer nima dostopa.

*

1933-3-1

Poziv upnikom.

Zadruga državnih uslužbencev za nabavo stanovanj v Ptuj, r. z. z. o. z., se je po sklepu občnega zbora z dne 18. februarja 1931 razdružila ter prešla v likvidacijo.

Upniki se pozivajo, da prijavijo svoje terjatve v teku 6 mesecev pri podpisani zadrugi.

Zadruga državnih uslužbencev za nabavo stanovanj v Ptuj v likvidaciji.

Ptuj, dne 14. julija 1931.

*

Štev. 1279. 1930-3-2

Poziv upnikom.

Brodska zadruga pri Sv. Martinu pod Vurbergom, r. z. z. o. z. v likvidaciji, poziva po §-u 40. zadr. zak. vse upnike, da pri glase v teku pol leta svoje terjatve.

Zadruga se je po sklepu občnega zbora z dne 19. aprila 1931. razdružila in prešla v likvidacijo.

Likvidatorji.

P. Ripson:

16

Marsove skrivnosti

(Roman.)

— Kakor vidite, sem mislil na vas, je dejal Trinavat. Ko sem vam že dejal, ste tu popolnoma svobodni ter se lahko ukvarjate s čimer hočete. Vi sami boste najbolje vedeli, na kakšen način boste nadaljevali svoje študije in raziskovanja. Na razpolago vam ni samo čas, temveč tudi neomejene vsote denarja za vašo raziskovanje. Mislim, da je malo učenjakov, ki žive v tako lepem položaju, kot ga imati vi sedaj.

Robert je pozabil na ves svet in se je z velikanskim navdušenjem spravil na svoj študij. Nekaj dni ni delal ničesar drugega, kot razgledoval aparate in električne naprave. Zakopal se je v knjižnico in bil je veselo presenečen, ko je našel v njej vsa velika dela zvezdoslovcev, psihologov, fizikov in naravoslovcev.

Več dni se Trinavat ni prikazal, kot bi bil hotel pustiti Robertu popolen mir, da se vživi v nove razmere. Poprej mu je bil dejal, da lahko gre na sprehode izven samostana, kadarkoli se mu zljubi. Slon in njegov vodnik, ki ga Indijci imenujejo kornaka, je bil inženjerju vedno na razpolago za sprehode po pragozdovih. Tako si je Robert uredil svoje življenje na prav udoben način. Dve slugi sta mu bili vedno na razpolago, in neki Malajec, ki je bil pred leti služabnik v neki lekarni v Singapurju, je bil njegov laboratorijski pomagač.

Njegovi dnevi so bili enaki drug drugemu. Zjutraj je zgodaj vstajal, še pred solčnim vzhodom, ter se sprehajal v svežem jutranjem zraku po neizmernih parkih. Ko je stalo sonce tako visoko na nebu, da je popilo roso, ter začelo pripekati, je Robert odšel v svoj laboratorij, ki je bil v podzemlju v velikem stolpu in kamor strahovita vročina indijskega podnebja ni mogla proreti. Tu je zavžil opoldan majhno kosilce ter delal do večera. Šele za večerjo je spet odšel na prosto. Večerjal je v hladu na veliki terasi in tu ostal, dokler ni mesec začel obsevati fantastičnih streh palač in svetlišč.

Le redko je šel na obisk k brahmanu Trinavatu. Tega je vedno našel v njegovi skromni celici, ki je bila enako opremljena kot ona v Yarleyetovi ulici v New Yorku. Trinavat je vedno pisal ali čital in poleg njega je ležal njegov udomačeni tiger Mavdi. Ko je mladi možak vstopil, mu je prišel vedno nasproti in prijazno predel, kot mačka, Robert pa mu je pogladil prekrasno pomarančasto in črno progasti kožuh.

Robertu je tako zelo ugajalo to življenje, da ni mislil niti na New York, niti na svoje stare prijatelje. Nikakor ni obžaloval, da je zapustil Ameriko ter se zakopal v indijski samostan na obronkih gorovja Gāth. Hrana je bila izborna in ni se imel pritoževati.

Nekega večera, ko sta se sprehajala s Trinavatom pri luči bakelj v eni neskončnih podzemskih galerij, kojih stene so bile okrašene z ogromnimi reliefi, vezanimi v živo skalo, se je Robert nenadoma spomnil svojega prijatelja Pinta ter dejal Trinavatu, da mora vsekakor javiti svojemu staremu prijatelju, da živi in

da se mu dobro godi.

— Torej na vsak način hočete obvestiti svojega prijatelja?

— Mnogo mi je na tem ležeče.

— Dobro, hočem vam ugoditi. Ne boste mu pisali, temveč tudi videli ga boste. Edino govoriti ne boste mogli z njim.

Robert je nekoliko dvomil nad temi besedami in sledil je starcu do oddaljene kripe. Zdelo se mu je, da je v gotski katedrali, kajti kripta je imela na obeh straneh po dve vrsti vitkih stebrov, ki so nosili koničaste oboke. Na mestu glavnega oltarja je stalo veliko zrcalo v obliki elipse. Bilo je vzbočeno in na obeh straneh je bila po ena dolga sveča iz rastlinskega voska. Ko sta vstopila, sta dva fakirja prižgala sveči, se spoštljivo priklonila ter odšla.

Trinavat je dejal Robertu, da ne sme črhiniti niti besedice, pa naj bi videl še tako čudne stvari, ker ga drugače lahko zadene smrtni udarec.

— Uporabljam namreč tu strahovite sile, mu je dejal, ki so mnogo bolj mogočne kot sta elektrika ali para.

Robert je slovesno obljubil, da bo molčal. Nato je Trinavat postavil pred zrcalo dva zlata trinožnika, napolnjena z žarečim ogljem ter vrgel vanje blagodišeča zrna, ki jih je vzel iz škatljice, katero je imel pritrjeno na pas. Kmalu je gosta sopara zatemnila kripto. Luč sveč je obledela in svetlo zrcalo se je zastrlo ter so se v njem počasi začeli črtati nedoločni obrisi. Potem pa je vizija postajala bolj točna in bolj jasna, med tem ko je bil ves prostor popolnoma temen.

Težave z nemško marko po letoviščih

Kakor poroča »Prager Tagblatt«, so prišli nemški gostje v čeških letoviščih in kopališčih zaradi dogodkov v Nemčiji v prav neprijeten položaj. V Nemčiji so banke ustavile za nekaj dni vse svoje poslovanje, kar je nemški kredit silno omajalo in vrednost marke je postala zelo negotova zadeva, kajti nihče ni vedel in še danes ne ve — koliko je marka vredna in koliko ne, oziroma kako dolgo bo še kaj vredna.

Zaradi te negotovosti so tudi banke v Pragi naročile svojim podružnicam v čeških letoviščih, naj mark ne zamenjavajo več. Nemški gostje so zaradi tega začeli letovišča trumoma zapuščati.

Za letovišča pa bi bil nagel odhod nemških gostov hud udarec. Zato je n. pr. v Karlovih varih mestna uprava takoj sklicala sejo občinskega zastopa, da se posvetuje, kako bi mogli nemškim gostom iti na roke. V Karlovih varih se mudi namreč trenutno okoli 2000 gostov iz Nemčije in taka številka za hotele že nekaj pomeni. Mestni svet je po dolgem posvetovanju sklenil, da prevzame mesto jamstvo za marke, ki jih bodo zamenjali gostje iz Nemčije. Ta sklep so dali javno nabiti.

Vsakemu gostu bodo zamenjali po 50 mark (proti izkazu potnega lista) po tečaju 7 in pol čeških kron za 1 marko. Ta odredba pa velja le do vstetega 16. julija. Nadaljni ukrepi bodo sledili, če bo treba.

Zaradi tega sklepa je večina nemških gostov še ostala v Karlovih varih, nekaj pa jih je le odpovala.

Podobne ukrepe pripravlja tudi uprava Marijanskih lazni. Drugod so sklenili, da sprejmejo nemški denar v zastavo.

Hude težave pa so imeli Nemci v Belgiji, če si niso pravočasno preskrbeli belgijskega denarja. Belgijci so sicer kupovali marke, toda po neverjetno nizkih cenah, tako da namerava nemško zastopstvo v Belgiji ustanoviti poseben garancijski fond za zamenjavo mark.

Na Holandskem je železniška uprava podrejenim uradom naročila, naj nemških mark ne sprejemajo več v plačilo. Nemci poskušajo povsod ob mejah marke menjavati za tuj denar, toda ljudje se mark povsod branijo.

Udobna jetnišnica

Francozi slave vsako leto dan 14. julija kot spominski dan na zavzetje jetnišnice »bastilje«. To jetnišnico je uporno pariško ljudstvo zavzelo 14. julija l. 1789. in zavzetje te jetnišnice označujejo zgodovinarji kot pričetek velike francoske revolucije, ki je dala Evropi popolnoma novo kulturno lice...

Ta jetnišnica pa ni bila tako strašna, kakor ljudje to splošno mislijo. Mogoče, da za nekatere jetnike, za vse pa ne. Življenje v tej jetnišnici prav lepo opisuje zgodovinar Funek-Brentano.

Ta pripoveduje, da so bili jetniki zaprti v velikih, dobro opremljenih sobah. S seboj so smeli pripeljati tudi svojo služinčad in smeli so si hrano preskrbovati sami; iz kraljeve blagajne pa so dobivali prav čedne zneske za svojo zasebno porabo (»Taschengeld«), zlasti pa tobak. Zgodilo se je celo, da so si nekateri jetniki prihranili prav čedne zneske iz denarja za tobak.

Tiste, ki so jih zaprli po nedolžnem, so bogato odškodovali, če se je njihova nedolžnost izkazala. Nekega odvetnika so n. pr. obdolžili, da je pisal razna zasmehovalna in sramotilna pisma o kralju in zato je moral prebiti v bastilji že 18 dni, predno se mu je posrečilo dokazati, da on ni kriv. Za teh 18 dni pa so mu izplačali 300 zlatih frankov odškodnine. Nekega drugemu »nedolžnemu« jetniku pa so nakazali 1200 frankov pokojnine na leto. Tolikšno pokojnino je dobil tudi pisatelj Voltaire, ki pa brčkone ni bil čisto po nedolžnem zaprt.

Neki jetnik opisuje, kako so v bastilji jedli. »Jetniški paznik je razgrnil na mizo prtič, nato pa je postavil na mizo moj obed. Dobil sem grahovo juho in košček perutnine z izvrstno

salato; na posebnem krožniku pa še kos sočne govedine, obložene s peteršiljem, potem kos mesne paštete z rižem, šparglji in mladimi jurčki. Vse je bilo izvrstno pripravljeno. Za polizek pa sem dobil še nekaj sladkarije in sadje. Paznik mi je natočil tudi merico odličnega burgundskega vina. Tudi kruh je bil prav dober.

Pesnik Mermontel hvali v svojih »Spominih« zlasti pečene in marinirane artičoke, ki so jih tudi jetniki dobivali. Neki jetnik se je branil jesti govedino, pa so mu takoj dali divjačino in perutnino. Jetnik Hugonett pa se je pritožil pri poveljniku bastilje, zakaj nimajo njegove srajce na rokavih vezanih obšivov.

Jetniki so smeli brati in pisati kolikor so hoteli. Imeli so tudi kegljišče. Ko so pa neki zaprti plemiči iz Bretagne hoteli igrati biljard, so jim dali tudi biljard in so jim dovolili, da smejo biljardirati vsak dan po nekaj ur.

Pisateljica Staël, ki so jo zaprli zaradi prekucniške rovarjenja, se je v bastilji seznanila z mladim plemičem in ona sama pravi v svojih spisih, da je bil zapor v bastilji najlepša

doba njenega življenja...

Bastilja torej ni bila kaznilnica, ampak bolj neke vrste »častni zapor«. Tako vsaj trdi zgodovinar Funek-Brentano.

Komarji in ženske

Učene glave trdijo, da bo letos »komarjevo leto«. Komarjev bo toliko, da se jih bodo ljudje le težko ubranili. Z ozirom na to nevarnost svetuje vseučiliška profesorica dr. Porter zlasti ženskam sledeče:

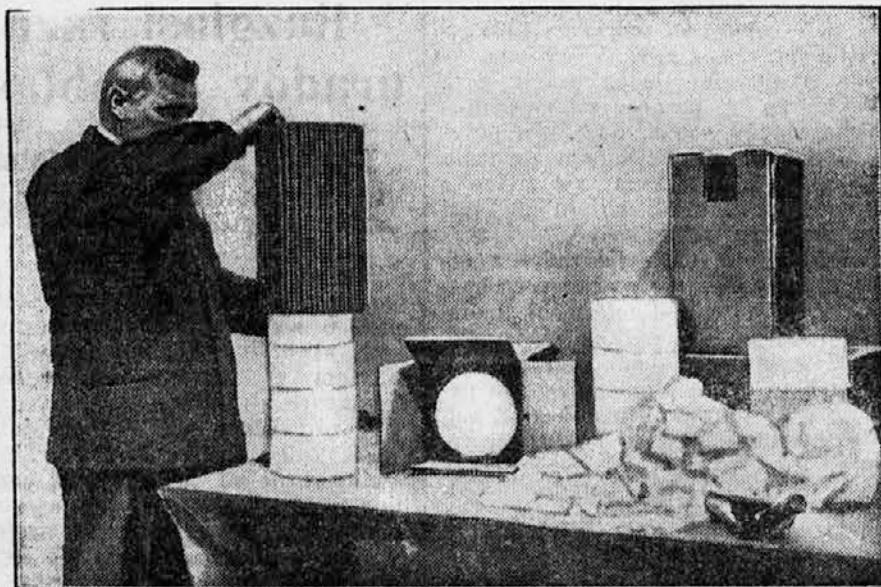
»Kdor se hoče ubraniti komarjevih pikov, ne sme nositi temne obleke; temnoplava obleka komarje najbolj privlači. Svetlih barv pa komarji ne ljubijo, zlasti rmena barva jim je kar zoprna. Komarji ljubijo tudi godbo; kjer igrajo na gosli ali pa kjer slišijo saksofon, tja jih vleče z neodoljivo silo. Tudi človeški glas ljubijo in kdor noče, da ga komarji preveč ne opikajo, naj molči.

Radovedneži pa vprašujejo: Kako bo sedaj — ali bodo ženske molčale ali se bodo dale pikati?

Poljske mornariške patrulje v Gdanku

Med upravo svobodnega mesta Gdansk in poljsko vlado je prišlo nenadoma do spora zaradi poljskih mornariških patrulj, ki krožijo po mestu, da nadzorujejo tam mornariške dopustnike, ki prihajajo s poljskih vojniških ladij v mesto. Ker pa to ni mednarodni običaj, da bi vojaštvo kake tuje države stopalo meni nič tebi nič službeno na tuje ozemlje, se je uprava mesta Gdansk pritožila na Društvo narodov. Dokler pa pritožba ni rešena, krožijo poljske mornariške patrulje še vedno po mestu in uprava Gdanska jih mora celo čuvati s svojo policijo.

Umeten suh led iz ogljikove kisline

Neki veliki kemični tvornici v Nemčiji se je posrečilo najti poseben način za izdelovanje suhega ledu iz ogljikove kisline. Dočim se navaden led stopi ob vročini v vodi, »suh« led samo izhlapeva, ne da bi pustil za seboj kakšne mokre sledove. Tvornica razpošilja »suh« led v zavojih po 10 kil. »Suh« led pa je še precej dražji od naravnega.

3000 kil težak som

Moštvo ameriškega ribiškega parnika »Catherine Paladini« je vjelo nedavno z velikim naporom pri Point-Royes-u (v Kaliforniji) ogromnega morskega soma, ki je tehtal 3000 kil. Soma so prepeljali na določeni kraj s tovornim avtomobilom.

Mož z zelenim klobukom

Gospod Laurence Cassidy je bil v Washingtonu jako znana oseba, najbolj znan menda še v sled svojega pridevka: »mož z zelenim klobukom«. Ta mož je imel namreč edini pravico, da je preskrboval zakonodavce v Washingtonu s prepovedano alkoholno pijačo. Mož je opravljal svoj posel silno diskretno, da ga niso mogli nikdar zalotiti — sedaj pa je imel enkrat smolo in bo moral sedeti 18 mesecev. Policija je namreč našla v njegovem kovčegu steklenico žganja in mož je bil vjet.

Gospoda Cassidy-ja so imenovali pa tudi »parlamentarnega knjižničarja«. On ni namreč nikdar vprašal nikogar, ali naj mu prinese še kakšno steklenico pijače, ampak je vedno ponujal le »knjižec«. Teh »knjižec« je nanosil v ameriški parlament res za celo knjižnico...

Dobra žena

V nekem dnevniku, ki izhaja v mestu Memphis (Zedinjene države), je dala objaviti gospa Olive Neal ta-le oglas: »Moj mož je odšel preteklo sredo med tretjo in četrto uro zjutraj z doma in ga še ni nazaj. Kdor mi ga prinese nazaj, živega ali pa mrtvega, dobi za nagrado 10 dolarjev.

V Ameriki torej možje še niso posebno dragi.

Črtice iz naravoslovja

Mi vsi vemo, da žive na svetu živali, ki imajo »mrzlo kri«. Take živali so n. pr. žabe, martinčki itd. Mi vemo, da je žaba tudi v najhujši vročini vedno hladna, in iz tega dejstva so sklepali, da mora imeti žaba zelo mrzlo kri. Ta sklep pa je bil zelo napačen. Profesor Krüger je namreč obseval žabe z ultra-violetnimi žarki in je doznal, da ti žarki veliko bolj globoko prodirajo v »mrzle« živali kakor pa v človeško telo. Vročina se v sled tega v »mrzlih« živalih zelo poveča, in navadna žaba se razgreje tako, da bi se morala razpočiti, če je ne bi varovala neka posebna lastnost, namreč možnost, da lahko menja svojo barvo. Kakor hitro namreč doseže notranja toplota pri žabi neko določeno višino, izpremeni žival barvo in se na ta način varuje pred pogibeljo.

Pri navadnem martinčku so opazovali v višini 3236 metrov še notranjo toploto, ki je znašala 50 stopinj, toplota zraka pa je znašala le 8 stopinj. To je dokaz, da »mrzle« živali niso res mrzle, ampak da so prav zelo tople krvi.